

Világbajnokság

Felnőtt VB és az előzmények

2008. július 10-20. Olomouc, Cseh Köztársaság

Ez a világverseny volt az idei év csúcspontja a Magyar Válogatott számára. Mielőtt rátérnék az események felidézésére, hadd emlékeztessenek a szövetségi kapitány három évvel ezelőtt – feladata kezdetén – megalkotott célkitűzésére, amelyben lépcsőzetesen felépítette a magyar VB-ig vezető utat. Idézet az akkori programtervből, amiben a fő célkitűzés, hogy egyéniben és/vagy váltóban **egyszámjegyű eredményeket érjünk el:**

„Négyéves program

2006. A nemzetközi eredmények megalapozása. A legjobban felkészült kerettagok rendszeresen versenyezzenek erős nemzetközi mezőnyben, szerezzenek minél több tapasztalatot ...

2007. Megközelíteni a nemzetközi élmezőnyt.

... már biztosan lesznek olyan részsikerek, versenytapasztalatok, melyek nemcsak utat mutatnak a további edzőmunka mennyiségének, formájának és intenzitásának, hanem olyan sikerélményeket is adnak, melyek megnövelik az önbizalmat a további munkához.

2008. Eredményes szereplés a nemzetközi élmezőnyben. Akik eddig keményen dolgoztak, azoknak a nemzetközi felnőtt mezőnyben már az első tízben kell többször szerepelni egyéniben és/vagy váltóban.

2009. A legjobb teljesítmény elérése a magyar Világbajnokságon!” Ha eddig voltak az egyszámjegyűhöz közeli eredmények, akkor kellő önbizalommal állhatnak rajthoz mieink a nagy ellenfelekkel szemben, mert már képesek voltak több neves ellenfelet legyőzni, áttörve a lélektani határt: „én is tudok úgy futni!”

Nézzük, mi valósult meg ebből a Világbajnokságokon? (az EB-kről az előző számban írtam, ott is megvolt az előrelépés, a Főiskolás VB most következik a lapzártá után)

2006. Először is el kellett hinni versenyzőinknek, hogy reális a döntőbe jutásuk. Ezek után 15 selejtező rajtból 7 döntős hely, örültem neki, igaz ezzel el is löttük szinte minden puskaporukat, de Évi váratlanul, kellemes meglepetésként 17. lett! A váltók 20. és 21. helyezettek.

2007. 18 selejtező rajtból 10 döntős hely, a döntőben 4 20-30. közötti és 4 35-40 közötti eredmény. A női váltó már a 13. helynél tart, a fiúk a sűrűbb mezőnyben tizenkilencedikek.

2008. ismét 10 döntőbe jutás a 18 selejtezős rajtolásból. Most 5-en lettek 30-ban, ebből viszont Detti 13.! 3 eredmény 31-35. között.

Mindkét váltó 10. lett!

Miért mondtam el mindezt? Mert kell, hogy a csapat lássa – és lássátok Ti is – hogy érdemes volt dolgozni, a fejlődés szemmel látható, és ez önbizalmat ad az előttünk álló felkészülési év munkájához, a nagy célok eléréséhez.

Most pedig kicsit részletesebben az idei Felnőtt VB-ről, amely Csehországban Olomouc környékén zajlott olyan terepeken, melyhez hasonlókon már sokszor jártunk.

Az idei Felnőtt VB programját szokatlan módon állították össze, mert az összes eddigitől eltérően mind a sprintsám, mind a középtáv selejtezőjét és döntőjét azonos napon rendezték. Ez számunkra egyértelműen kedvezőtlen, mert nehéz a selejtezőről a döntőre ilyen rövid idő

alatt átállni azoknak, akiknek a döntőbe jutásért is meg kell küzdeni. Erre az ellenfeleink többsége jobban hozzászólt. Igaz, tudtuk előre, nem ért váratlanul bennünket.

Sprint: a selejtező egyszerűbb terepen egyetlen komolyabb útvonalválasztós hosszú átmenettel. A 6-ból öten továbbjutottak, jó kezdet!. A döntőben – komoly döntéseket igénylő útvonalválasztási helyzetek között – Detti jó futással 24., a többiek 30 és 35 között.

Mindenkinek volt sajnos több-kevesebb hibája. Zsebe Isti élete első felnőtt VB döntőjében 35!

Középtáv: a selejtező katasztrofálisan sikerült, csak Zsolt jutott tovább. A többiek a nagyrészt jellegtelen terepen, tájékozódásra alig használható objektumok között elvéreztek. A döntőben az egy talpon maradt legény nem találta igazán a helyét a teljesen más jellegű – szinte kiolvashatatlan – sziklaalakzatok között. Nemcsak én vártam ennél jobbat, hanem azok is, akik elsősorban a középtávra készültek, de dicséretükre legyen mondván, már a döntő délutánján a váltófelkészülésre koncentráltak.

Hosszú táv: a selejtező még a középtáv előtt volt, itt adódott csak lehetőség az alaposabb áthangolódásra a selejtező után. Négyen jutottak döntőbe, ketten az előkelő 4. helyen, ráadásul nagy pozitívum, hogy aki igazán felkészült közülünk, annak már nem kell mindent kisajtolnia magából a bejutáshoz, a két 13. helyezettünk több hibával került továbbjutó helyre. A döntőben végre sikerült 15-ön belül kerülni, megint Detti lett a legjobb, aki – a svéd Sofie Johanssonnal csatázva – 13. helyen ért célba. Fanni 23. helye is nagyon értékes. Ádámnak a 4. helyen feljutva a selejtezőből, a sprinthez hasonlóan a 30. hely sikerült, de több van benne, ő ezért fog dolgozni a jövőben.

Az utolsó napon jött a csattanó. Egész héten többször beszéltünk a váltótaktikáról, a feladat végrehajtásáról. Én a 13. helyezeket láttam reálisnak, és ezt a jövő évi eredmények szempontjából szükséges lépcsőfoknak tekintettem. Előző este arról beszéltünk, milyen szép is lenne a 10. hely ... Ez volt az álmainkban.

Az álom megvalósult! De milyen izgalmak között! Először a nők futottak: Fanni megbízható futással 4 perc hátránnyal jött a 12. helyen, amit Évi szoros versenyben nagyon szépen felhozott a 9-re. A kivetítő képein, a GPS nyomkövető és a hangosbemondó alapján követtük Ildit, aki a sűrű mezőnyben változó helyeken futva borzolta az idegeinket, és amikor a végéhez közeledve az angol lány mögött a 11. helyen mondták be, elszomorodtam.

Kisvártatva azonban megjelentek hárman a réten a befutópont felé haladva! A dobogón Ildi bélyegzett elsőnek ekkor egy rugó kilökte őt és végig vezetve a 10. pozícióban ért célba minden erejét kifutva magából! Ez a látvány örökre felejthetetlen marad számomra!

Néhány perccel ezelőtt elrajtolt a fiúk mezőnye, ahol Ádámot az élmezőnyben mutatták a pályán. Végül 3 perc hátránnyal tizenhatodiknak érkezett a váltáshoz. Az elején nem a helyezés, hanem a minél kisebb időkülönbség számít, és ez biztató volt. Innen kezdve egyre jobban izgultam, amikor Csabit a pálya során jobb és jobb helyezéssel mondták be. Végül nagyszerű teljesítménnyel, 10 másodperccel a második legjobb időt futotta a második futók között, a svájci Merz-cel együtt hajtva, és – a végén még Smolát lehajrázva – az 5. helyen küldte ki Zsoltot az utolsó szakaszra. Befutó emberünk a férfi mezőny legjobbjai között nehéz feladatot kapott, de megállta a helyét, és neki is sikerült a 10. helyet elérni!

Ezen a napon 6 ember közös munkájával régen látott sikert értünk el! Ha arra gondolok, hogy fiatalok mindegyikében benne van a további fejlődés, ráadásul mindegyiküknek megvannak a saját egyéni célkitűzéseik, akkor – nemcsak váltóban – léphetünk tovább előre.

Elégedett vagyok versenyzőinkkel, ha nem is zavartalan felkészülés után, de mindent megtettek, amit tudtak, az egész kint létünk alatt a feladatra koncentráltak, kihozták magukból, amire képesek voltak, igaz egyes esetekben ennél még jobbat akartak, és ez kell. Nagyon jó volt a hangulat, amiben a csapatvezető a döntő szerep. Erre a posztra Borosznoki Lászlót – Bobót – kértem meg, és nagyszerűen látta el a feladatát! Köszönjük!

Röviden néhány szót a rendezésről. Kiváló terepeken, a megkívánt minőségű térképeken, sok nehéz útvonalválasztást tartalmazó színvonalas pályákon futottunk. Gördülékenyen, hiba nélkül, látványosan, tehát ahogy kell, alkották meg a csehek ezt a Világbajnokságot. A versenyiroda példásan, segítőkészen dolgozott, az információközlés is jó volt.

Három dolgot mégis meg kell említenem:

1. A selejtezők és a döntők terepe mindhárom egyéni számban teljesen különbözött, a selejtezők sokkal egyszerűbbek, futósabbak lettek. Ezt nem tartom sportszerűnek, sok esetben olyanok, akik ott jobbat teljesítettek volna, nem futhattak a döntőben. Persze a legjobbak bejutottak.
2. Az eredményközlés figyelmen kívül hagyta a mezőny többségét. Két kivétítő is működött, TV közvetítéssel, GPS követéssel, az eredmények kijelzésével, de igazából csak addig mutattak mindent, amíg a csehek is a mezőnyben voltak. A 6-10. után haladókat, eredményeiket csak elvétve lehetett látni, mi már nem voltunk fontosak. Mivel olyan tábla, amin az összes eredmény látszott, csak három napon volt, a többi esetben gyakorlatilag nem lehetett követni a verseny állását.
3. A csapatvezetői tájékoztatókon nagy volt a titkolózás olyan információk terén, amik mindenkit érintettek: a sprint terepén lévő kerítések áthatolhatósága, az átfutópontok helye, stb terén. Sokszor nem értettük, miért.

Visszatérve a magyar válogatottra. Köszönöm mindenkinek a munkáját, elsősorban a versenyzőknek, nemkülönben az edzőknek, vezetőknél, akik legjobbjainkat ezekhez az eredményekhez segítették.

A következő évben tovább folytatjuk a felkészülést a hazai VB-re, sok-sok edzéssel, edzőtáborokkal, felkészülési versenyekkel. A célt kitűztük, dolgozunk érte.

Hegedűs Zoltán
szövetségi kapitány

Világbajnokság

Junior VB, szerintem

Mint azt majdnem mindenki tudja, idén a svédországi Göteborgban került sor a Junior Világbajnokságra. Ezt személyesen is sikerült megtekintennem, sőt sajtóbelépőm segítségével sokkal több információhoz jutottam, mintha csak mezei néző lettem volna.

A sajtóakkreditáció egyetlen e-mail váltással megtörtént és utána teljesen ingyen és bérmentve segítettek a „munkámat.” Lehet, hogy ez egyébként is így szokás, de nekem újdonság volt, érdemes követni ezt a példát, ha véletlenül hazánkban rendez valaki világversenyt. A segítség sokrétű volt, egyrészt bemehettem a versenyközpontba, ami egyébként katonai terület volt, még aznap a versenyek után megkaptam az aznapi térképeket, a versenyközpontban volt sajtósátor, ahol volt Internet, meg minden információs anyag. A médiafelelős szinte mindig ott volt és rendelkezésünkre állt. A sajtósok kimehettek adott helyekre (általában rádiós pont) fényképezni is. Itt szerintem nem jártak el túl jól, mert a középtávon még csak páran voltunk kint, és eléggé elrejtettek minket, a megkérdezettek nem is vettek észre. De normáltávon, és főleg a váltón már nemigen törődtek vele, hogy ha 15 fényképész van egyszerre egy pontnál, az elég messziről látható, és előbb, mint a pont. A cseh forgatócsoport össze-vissza grasszált az erdőben, az utolsó pár pont környékén.

Na de, hogy a versenyről is beszéljünk. A sprint egy lakótelepszerű részen volt, csak itt északon az a divat, hogy a házak között, ha nem kell, nem vágják ki az erdőt. A pálya keveset ment erdőben, de az a kevés jól megszórta a mezőnyt. Ezt a számot még nem sikerült

hazarendezni, a fiuknál Stepan Kodeda nyert, a lányoknál Emma Klingenberg. Utóbbit talán segítette, hogy nem a hazaiak, hanem a dánok vonultak fel a legnagyobb, lehangosabb szurkolótáborral. Aztán volt megnyitó is, aminek az egyik főszponzor, a Liseberg vidámpark adott otthont. Itt mindenki felülhetett mindenre ingyen, úgyhogy életemben először láttam IOF ellenőrző bírót hullámvasutatni. Amúgy két hét múlva le is szakadt az egyik körhintaszerűség, bár nem tudom, hogy jön ez ide. A másik fő szponzor maga Göteborg város volt, ez például abban nyilvánult meg, hogy a bekötő utaknál lévő óriási mátrixtáblákon a versenyt hirdették pár napig (a Keith Richards koncert helyett), meg a város hivatalos honlapján is írtak a versenyről.

A középtáv már persze erdőben volt, de ez is csak annyira volt messze a városközponttól, mint a Városliget Budapesten (biciklivel 20 perc). Ha jól tudom, ez volt az egyik fő érv Göteborg mellett, hogy ilyen közel ilyen jó terepek vannak. Ez a terep amennyire közel volt, annyira skandináv is. Jó sok csupasz sziklafelszín, amik csak úgy sugározták a meleget a 30 fokos hőségben és ráadásnak, még tájékozódni is igencsak nehéz rajtuk. A pálya és az időjárás nehézségét jól szemlélteti az egyik svéd fotóriporter beszámolója, aki látta Runessont sétálni a pályán. Az aranyérmek is ennek megfelelően kerültek kiosztásra (Venla Niemi – FIN, Johan Runesson – SWE). Ekkor kezdtem alább adni aziránti vágyamból, hogy elsőként számolok be a blogomon magyar Junior VB éremről.

A pihenőnap után már kimentünk a városból, de most se messzire. Partille kb. olyan messze van mint Budaörs és még autópálya is van mellette. Itt már kevésbé sziklás, de mocsaras terep volt, a szárazságnak köszönhetően szolidabb lápokkal. Utak nem nagyon voltak a terepen és a domborzat is igen jellegtelen volt, minden kis domb olyan volt, mint a mellette lévő kettő. A harmadik rádiós pontra már főleg megtört arcok érkeztek, illetve északiak, egy fűzérnyi délebről érkezett futóval. Már a lányoknál is sikerült aranyat szerezni a svédeknek Jenny Lönkvist révén, illetve Runesson begyűjtötte második, de nem utolsó aranyát.

A váltó a normáltávú térképnek volt a másik felén. Itt kicsit több út volt és markánsabb a domborzat. A pályák a lehető legjobban meg voltak „farsztázva”, ezzel gyakorlatilag fölöslegessé vált, az egyébként elég hosszú befutó, mert a különböző pontok miatt sosem egyszerre értek a 100-ashoz, az egyébként egész pályán egymást kerülgető futók. Mondjuk ez sem akadályozta meg (vagy pont ez segítette) a svédeket abban, hogy kétszer énekeljék el a „Du gammal du fria”-t.

Összességében nekem tetszett a verseny, a sajtósokat tényleg mindenben kiszolgálták és a végén még le is futhattuk a váltó pályát. Az edzők már nem nyilatkoztak ilyen pozitívan. A szállás ugyan sokkal jobb volt, mintha a Lenti laktanyában aludtak volna, de még ez is elég spártai volt. Az étkezések időpontja is elég katonás volt (reggeli: 6:15-8:00). A középtáv terepbemutató térképére is voltak panaszok, az eredmény kirakásnál is gondolhattak volna a nem sasszeműekre. Én csak annyit mondtam a rendezőknek, hogy nem tetszett, hogy szinte mindent a svédek nyertek. Ezt rögtön rá is kenték a norvégokra, mondván, hogy ilyen terepek főleg ott vannak még és ezért e két nemzetnek kellett volna osztozkodnia az aranyakon. Mats Jodal (főfőnök a versenyen) még azt is hozzátette, hogy szerinte Johan Runesson nem világklasszis, csak éppen jól időzítette a formáját. Mondjuk, azért biztos voltunk egy páran, akik megpisíltették volna (nem volt ellenőrzés az egész versenyen), de természetesen csak az irigység beszél belőlem.

Hasznos infók, térképek, eredmények a verseny hivatalos honlapján:
www.gmok.nu/jwoc2008

Morandini Viktor

Trail-O

Véget ért a Trail-O VB!

Véget ért a Trail-O VB, ami több tekintetben is rekordot döntött: 21 nemzet 98 versenyzője – ebből 42 fő paralympic kategóriában versenyzett – vett részt az 5. Trail-O Világbajnokságon. A VB-n, ahol először szerepelt teljes magyar válogatott csapat, az első napon a paralimpiai egyéni eredményekkel kezdődött az éremosztás.

Meglepetésre a tavalyi VB győztes most nem túl jól szerepelt, bár neki okozott legtöbb problémát a szűkre szabott (versenyszabályzat szerint minimális) idő, ezért 2 pontot is levontak tőle. Csapatunkat eléggé megijeszthettük, így a pontos versenyidő betartása nekik sikerült.

Paralimpiai egyéni eredmények (42 ind.)

1. Lennart Wahlgren	SWE	19p
2. Zdenko Horjan	CRO	18p
3. Dave Gittus	GBR	16p
10. Bíró Fruzsina		14p
28. Beke Viktor		9p
35. Tarsoly Márta		8p

Az **Open** kategóriában két nap eredménye alapján hirdettek világbajnokot:

1. Anne Straube	GER	36 pont	200 mp
2. Martin Fredholm	SWE	36 pont	225 mp
3. Jari Turto	FIN	34 pont	169 mp
12. Fehér Ferenc		29 pont	188 mp
28. Mihácz Zoltán		25 pont	146 mp
32. Kovalcsik István		25 pont	282 mp

A második nap alapján hirdettek paralympic kategóriában csapatverseny eredményt is (13 nemzetből, két versenyző eredménye alapján):

1. Litvánia	29 pont	146 mp
2. Finnország	29 pont	208 mp
3. Svédország	27 pont	169,5mp
7. Magyarország	22 pont	207 mp

(Bíró Fruzsina, Tarsoly Márta, Beke Viktor)

A bankettel jó hangulatban zártuk a VB-t, melynek hivatalos részét Grant Júlia 2009-es Trail-O VB-re szóló meghívója zárta.

A 2008. évi VB-n a magyar Trail-O válogatott derekasan helytállt! Sok, Trail-O-ban nagyobb hagyományokkal rendelkező csapatot (dán, norvég, szlovén...) megelőztünk!

Bíró Fruzi 10., és Fehér Feri 12. eredménye kiemelkedő!

Gratulálunk az egész csapatnak!

Részletes eredmények, térképek, fotók: <http://www.wtoc2008.cz/>

Trail-O Bizottság

Nemesházi László

Trail-O Világbajnokság 2009, Miskolc

A jövőre Miskolc központtal megrendezésre kerülő Tájfutó és Trail-O világbajnokság szervezőbizottsága sok hasznos tapasztalatot szerzett az idei, Csehországban megrendezett világbajnokságon.

A Trail-O VB tapasztalatairól kérdeztük Grant Juliannát, a magyar VB egyik szervezőjét, versenybíróját:

– Milyenek láttátok a cseh VB pályáit szervezői szemmel?

– A pályakitűzés szerintem jó volt, a nyilvánvaló térkép és bója elhelyezési hibáktól eltekintve. Technikailag az első nap nehéz, a második nap nagyon nehéz volt.

Az első nap viszonylag rövid pályát tűztek ki egy parkban. Idén nagyon szigorúan betartották a szabályokban előírt pontonként és 100 méterenként megadott 3-3 percet, többen kifutottak az időből és így pontlevonást kaptak.

A második napon egy különleges terep volt: egy golfpálya. Mivel a láthatóság nagyon jó volt, a bójákat nagyon messzire tették, ami nehezebbé tette a versenyzők dolgát. A golfpályán sok volt a szint és erre nem adtak plusz percet. A szabályok szerint adható, de nem kötelező. Végül aztán, mivel többen reklamáltak, az IOF Tanácsadó megengedett 12 perc pluszt, de csak a kerekesszékeseknek mindkét kategóriában. Ez sokak szerint nem volt helyes, de itt sem volt óvás. A golfpálya, mint terep nagyon érdekes újításnak számított. Jó lenne itthon is kipróbálni valami hasonlót! Talán egy golfozó körökben mozgó tájfutó tudna ebben segíteni.

Szerintünk volt egy pont, ahol sem a térkép, sem a bóják kihelyezése nem volt helyes, de végül is úgy döntöttünk, hogy nem óvunk. Sajnos volt mindkét nap néhány pont, ahol az ülő kerekesszékes versenyzők szempontjából a láthatóság sokkal rosszabb volt, mint az álló versenyzőknél, ezt szóvá is tettük.

– Milyenek láttátok a cseh VB szervezését szervezői szemmel? Belelátatok-e a rendezők munkájába? Voltak-e például megoldott dolgok, vagy olyan hibák, amikből tanulni lehetett? Milyen újdonságot láttatok?

– Többnyire ki lehetett sütni, hogy mit hogyan csinálnak, anélkül, hogy külön velünk foglalkoztak volna. Voltak érdekes, okosan megoldott dolgok, de sok olyat is láttunk, ami nem tetszett.

A Trail-O-t a Hana Orienteering SK szervezte. Mivel Csehországban nincs Trail-O versenyzés, ahhoz képest, hogy nem voltak hagyományaik, nagyon jól megrendezték. A szállás megfelelő volt, a központilag szervezett szálláson alvó versenyzőink jól érezték magukat. Olomouc főterén nagyon jó volt a megnyitó és a sprint verseny közelsége. A többi szállás is jó volt, de eléggé elszeparálódtak a többiektől.

Nagyon tetszett az időmérő pontokon a plexi lapra ragasztott kis térkép, és a közvetlenül a térkép fölé rögzített A B C D E válaszlap. Szerintem, ezt be kell vezetnünk jövőre. Az eredmények gyorsan fent voltak az interneten. A mi szállásunkon volt internet elérhetőség, így elég jól tájékozottak voltunk.

Amikor tehetjük, átmentünk a futó VB versenyekre, és persze a megnyitón is ott voltunk. Az első napunk a kiserő versenyek egyik napjával volt együtt, a második versenynap pedig a VIP versennyel. Kár, hogy a Trail-O versenyek sokszor elkülönülve, nem kaptak ugyanolyan

fontosságot, mint a futó VB. Jövőre közös eredményhirdetéseket, és nagyobb fokú integrációt szeretnénk kialakítani a többi versennyel.

Sajnos úgy éreztük, mintha egy elválasztó fal lett volna a futó VB, Trail-O VB és a kísérőversenyek tájékoztatása között. Ebből mi feltétlenül tanultunk, és szeretnénk majd úgy szervezni, hogy mindenki tudjon mindenről. Szeretnénk csinálni egy közös térképet, amin minden helyszín, szállás, VK stb., rajta van, függetlenül attól, hogy VB-s, Trail-O VB-s vagy kísérőverseny a helyszín.

Nem voltak a helyszínek kitáblázva egyik versenyre sem, és a bulletinben a térképek annyira le lettek kicsinyítve, hogy alig lehetett olvasni a részleteket. Mire megtaláltuk a verseny helyszínét, már káosz alakult ki a parkolás körül, és minden parkoló rendező más-más utasítást adott.

A problémák kezelése vegyes volt. Volt, hogy nem foglalkoztak velünk igazán, amikor szerettünk volna valamit. Ugyanakkor nyugodtabb időszakokban segítőkészek voltak, és odafigyeltek.

Két nappal a második versenynap előtt engedélyt kaptunk az IOF Tanácsadótól, hogy egyik kerekes székes versenyzőnk saját segítőjével menjen ki a pályára. Ezt nem közölték a rajt személyzettel és újra meg kellett küzdenünk azért, hogy Márta Rolanddal mehessen ki versenyezni. Ez most semmiségnek tűnik, de nem segít a koncentrálásban, ha pár perccel a rajtolás előtt közlik, hogy a megszokott segítő helyett egy idegennel kell kimenni. Jobban meg kellett volna oldani a kommunikációt a különféle területek között.

Az IOF által szervezett Trail-O Clinic-től azt vártuk, hogy nálunk többet tudó, a Trail-O-hoz jobban értő szakértőktől tanulhassunk. E helyett az idő egy részében egy szűk, fülldt, dugig teli teremben a Trail-O szempontjából nem túl fontos dolgokról hallottunk. A második részben viszont az előadó olyan tempóban futott át a Powerpoint prezentáción, hogy még a paragrafusok címeit se tudtuk elolvasni. Pedig minket ez a rész érdekelt volna igazán, sőt, szerintem a tömeg is emiatt jött el. Sajnos fordítani sem tudtam a többieknek, mert ezzel másokat zavartam volna. Az előadás végén nem lehetett kérdezni, vagy megjegyzéseket tenni. Szeretnénk, ha a jövő évi műhely pozitív, produktív és informatív lenne.

A Trail-O VB szervező bizottsága össze fog ülni, és megtárgyalja a cseh tapasztalatokat, hogy mit lenne jó átvenni és mit nem. Úgy érzem, hogy a technikai felkészültségünk jó, a logisztika a tapasztalt miskolci gárda kezében van, és mi mindannyian nagy lelkesedéssel fogunk hozzá mindenhez. Bízom benne, hogy nagyszerű, sikeres Trail-O VB-t fogunk rendezni, de addig még sok a munka, és csak amikor csinálja az ember, akkor jön rá, hogy mi mindent kell tanulnia, kipróbálnia, megszerveznie.

– Hogy sikerült a bemutatkozásotok, a staféta átvétele?

– A staféta átvétele nagyon jól sikerült. A bankett vége felé átadták a mikrofont és meghívtam mindenkit Miskolcra jövőre. Elmondtam, hogy egy teljesen integrált verseny sorozatra várjuk őket, ideális környezetben, nagyon jó terepeken és pályákon, kitűnő ellátással. Úgy érzem jó benyomást keltettünk a versenyzők és kísérőik körében, és biztos vagyok benne, hogy pozitívan fogadták. Az idei Trail-O VB-re majdnem 50%-kal többen neveztek, mint tavaly. A paralimpiai kategóriában több mint 50%-kal voltak többen, zömében kerekes székesek. Reméljük jövőre is marad ez a tendencia!

Köszönjük a tájékoztatást.

VB 2009

A zászló már Miskolcon van

A jövőre Miskolc központtal megrendezésre kerülő tájfutó és trail-O világbajnokság szervezőbizottsága sok hasznos tapasztalatot szerzett az idei, Csehországban megrendezésre került világbajnokságon.

A szervezőbizottság szinte teljes létszámmal, a rajtfőnökkel és az ellenőrző bírókkal megerősítve vett részt a világbajnokságon, melynek a jó magyar eredmények mellett – melyek biztatóak a jövőre nézve - utolsó mozzanata volt a legfontosabb a jövő évi rendezők szempontjából: ekkor vették át a cseh rendezőktől a Nemzetközi Tájékoztató Futó Szövetség zászlóját, ami azt jelenti, hogy most már mindenki a jövő évi VB-re, Miskolcra figyel. Ennek kapcsán kérdeztük meg ismét Gerzsényi Zsoltot, a szervezőbizottság elnökét.

– Hogyan értékelnéd röviden az idei VB-t rendezői szempontból?

– Összességében egy nagyon jó világbajnokságon vettünk részt, de azért találtunk olyan, sokak számára talán apróságnak tűnő dolgot, amit mi szeretnénk majd másként csinálni. Az egyik, hogy ugyanazt a kisméretű, fából készült eredménykirakó táblát használták, mint amivel már a 2000. évi junior VB-n is sokat szenvedtek. Szerencsére az időjárás most kegyes volt hozzánk, így nem kellett kalapáccsal mozgatniuk a rendezőknek a nedvességtől megdagadt táblákat. Ennek a táblának a másik hibája, hogy nagyon kis feliratok férnek el rajta. A harmadik pedig nem a tábla hibája, hanem egy rossz rendezői gyakorlat – amit 2003-ban Svájcban is tapasztaltam –, hogy nem nagyon használták a végeredmény, illetve a részidők megjelenítésére a döntőkön. A sprint döntőn például csak a kivétlően voltak eredmények, de ott csak az első két képernyőt mutatták, amin kb. 17 versenyző fért el. Aki ennél hátrébb volt, az nem tudhatta, hogy hol áll a versenyben. A hosszú döntőn pedig nyugodtan lehetett volna a részidők megjelenítésére is használni, mivel a kivétlően alapvetően a mezőnynek csak a végeredmény szempontjából érdekes első harmada jelenik meg. Mi szeretnénk a dán példát követni, ahol a miénkhez hasonló táblát alkalmaztak, és a középtávon 1, a hosszútávon pedig két részidőt is kiraktak a közönség minél jobb tájékoztatása érdekében. De még egyszer szeretném kihangsúlyozni, hogy ez nem olyan jelentős dolog, mint ahogy az sem, hogy megítélésünk szerint – amiben az IOF Sportigazgatójával, Björn Persson is megerősített bennünket –, hogy túl nagy területeket jelöltek ki az arénáknak, így nem volt olyan hangulat, mint pl. Dániában, ahol úgy érezte magát az ember, mint egy futball stadionban. Most pl. a hosszútáv/váltó céljában a célvonal környékén szinte senki nem tartózkodott, mert mindenki a kivétlően szemben keresett magának helyet – teljesen érthető módon –, amitől a célvonal kb. 100 m-re volt.

– Mit szólnátok a TV közvetítésekhez?

– Sajnos ezen a téren biztos nem tudjuk felvenni a „harcot” a cseh rendezőkkel. 18 kamera a sprint döntőn, minden döntőről élő adás a TV-ben... Meg is kérdeztük, hogy miként tudták ezt finanszírozni, és bár előre sejtettük a választ, azért meglepődtünk egy kicsit. A cseh közszolgálati TV állta a közvetítés összes költségét, a rendezőknek „csak” a 72 fős stáb ellátásáról – szállás, étkezés – kellett gondoskodni. Nálunk sajnos az MTV egyértelműen kinyilatkozta, hogy a jelen gazdasági körülmények között egy olyan, várhatóan alacsony nézettséget produkáló sportágról, mint nálunk a tájfutás, nem tud és nem is akar közvetíteni. Ezért más megoldás után néztünk, de ez egy nagyon költséges dolog. Még nincs végleges ár, de az már szinte biztos, hogy csak a képgyártás költsége – amiben nincs benne a kivétlően, és a TV-s megjelenés – 8 számjegyű összeg lesz. És ezt az összeget a szervezőbizottságnak kell előteremtenie. Ehhez jön még szintén a stáb ellátása. De mindent megteszünk, hogy megvalósuljanak az elképzeléseink, hogy minden döntőről 7 kamerával készüljön felvétel – amelyeknek már meg is van a helye –, és lehetőség szerint a sprint döntő augusztus 20-án délután élőben kerüljön adásba valamelyik sportcsatornán. Az MTV ebből a szempontból sem nagyon jöhet számításba, mivel a mi világbajnokságunkkal egy időben rendezik majd meg Kecskeméten a kettes fogathajtó világbajnokságot, ami viszont egy magyar sikersportág, és nagy valószínűség szerint az MTV azt fogja közvetíteni.

– Elég jól követhető volt a Trac-Trac. Hogy álltok a tesztelésével?

– Ez ügyben pozitív fejleményekről számolhatok be. Kovács Balázs, mint a terület felelőse több megbeszélést folytatott Chris Terkelsennel – volt dán válogatott tájfutó –, aki az egész rendszert üzemeltette a VB-n. Kaptunk két eszközt, amivel a VB-n futottak a versenyzők, és a gps vétel szempontjából nagyon jó eredményt kaptunk mindegyik versenyterepen. Ebből a szempontból tehát nincs akadálya az útvonalkövetésnek. Innentől kezdve már „csak” a gprs kommunikáció lehetőségét kell megteremteni valamelyik mobil szolgáltató közreműködésével, de reményeink szerint ez menni fog.

– Ha jól tudom, Ti is a versenyzői szálláson szálltatok meg. Milyenek voltak a körülmények?

– Talán nem csak az elfogultság mondatja velem, de jobb körülményeket tudunk biztosítani a résztvevőknek az ideinél. Nem volt rossz a szállás, de látszódtak már rajta a használat nyomai, a beköltözéskor a takarítás minőségével is voltak gondok – főleg a konyhaszekrényben talált „kőkorszaki”, vélhetően chilis bab állagára gondolva –, valamint a konyha felszereltsége is hagyott kívánnivalót maga után: konkrétan nem volt semmilyen edény, tányér, evőeszköz. És engem az is zavart, hogy valószínűleg nincs tiltva a dohányzás a kollégium épületében, és ennek a „nyomait” is lehetett érezni a szobákban. Az étkezésről nincs közvetlen információ, mivel azt nem kértük, de elcsípett beszélgetésekből annyit tudunk, hogy volt már jobb menü is VB-ken. Ez ügyben még ki fogjuk kérni a magyar csapat és az edzőtáborokba érkező külföldi csapatok véleményét is, mivel szeretnénk olyan menüt összeállítani, amelyben minden résztvevő megtalálja az ízlésének megfelelő ételt. A reggelihez a kása recept beszerzésére már megtettük a szükséges lépéseket: Zsigmond Száva éppen most tanulmányozza az elkészítésének rejtjelmeit Finnországban ☺

– **Van-e olyan dolog, amit a most látottak alapján még másként fogtok csinálni?**

– Hirtelen egy dolog jut eszembe. A kísérőversenyen a nyílt kategória kezelése. Itt elég kaotikus állapotok uralkodtak a 6. napra. Elfogytak a térképek, és ad- hoc módon, mindenki választott magának egy pályát a már befejeződött kategóriák megmaradt térképei alapján. De már az első napokban is voltak olyan dolgok, melyeket a tapasztalatok alapján másként fogunk végrehajtani. Ennek a kidolgozása Mihácz Zoltán feladata lesz.

– **Volt-e olyan terület, amit nem tudtunk megtekinteni?**

– Szerencsére a cseh rendezők nagyon készségesek voltak velünk, és mindent meg tudtunk nézni, amit szerettünk volna. Az ellenőrző bírók közül pedig ketten – Tuomo Peltola és Hegedüs András – egészen tűzközben voltak, mint a zsűri tagjai. Amit mi véletlenül nem láttunk, azt ők biztos feljegyezték. Zentai László személyében pedig az IOF vezetésében –mint újra megválasztott elnökségi tag – volt egy megfigyelőnk, aki a sportág irányítóinak észrevételeit osztja majd meg velünk.

– **Láttatok-e olyan újdonságot, melyet jövőre Ti is szeretnétek alkalmazni?**

– Talán egy olyan dolog volt, amit eddig nem tapasztaltunk az eddigi VB-ken: a döntőkön két kivetítőt alkalmaztak, amelyek közül az egyik a TV adás képét jelenítette meg, a másikon pedig az eredmények és a támogatók voltak olvashatók. De mi ezt az újítást nem kívánjuk átvenni, inkább a már említett eredménykirakó táblánkat fogjuk erre alkalmazni.

– **Volt-e már érdeklődés a jövő évi VB iránt?**

– A VB-re jelentettük meg a 2. bulletint, melyet minden résztvevő országnak átadtunk az első hivatalos edzőtábor kiírásával együtt. Konkrét érdeklődés még nem volt, mivel mindenki az éppen zajló versenyekkel volt elfoglalva, de pl. már egy norvég csapat 40 főre már le is foglalt egy szállodát Miskolcon. És lassan beindulnak az edzőtáborok is. Dosek Toncsi vezetésével az osztrák válogatott augusztus közepén, majd a hó végén az angol válogatott tart edzéseket a Bükkben és Aggteleken. És a magyar válogatott is tervez egy látogatást információim szerint ebben a hónapban.

– **Hogy álltok az előkészületekkel?**

– Jelen pillanatban minden a tervek szerint zajlik. Készülnek a térképek, amelyek minőségét Tuomo Peltola a cseh VB-ről hazafelé a helyszínen ellenőrizte – visszajelzés még nem érkezett a tapasztalatokról. Keressük a támogatókat, tárgyalunk a lehetséges „beszállítókkal”, és augusztus közepén véglegesítjük az arénák kialakítását, melyek végső verzióját június közepén Per Forsberg – svéd tájfutó/szpiker – irányításával alkottuk meg. Közben pedig készülünk az őszi edzőtáborra, melynek programjában benne van az egyéni OB. És most már csak sokasodnak majd a feladatok.

– **Hogy tudjátok az egyre növekvő adminisztrációt, levelezéseket kezelni?**

– Szeptembertől egy főfoglalkozású versenyiroda vezetőt fogunk alkalmazni Zsigmond Száva személyében. Ő fogja intézni a napi dolgokat, bonyolítja a szervezőbizottság levelezését, szervezi az edzőtáborokat – van vele munka bőven – és figyel majd arra, hogy mindenkitől beérkezzen a megfelelő összeg az igénybevett szolgáltatások után. Az eddigi tapasztalatok alapján nem fog sokat unatkozni.

– **A rendezői honlapot nézve, már több mint 150 önkéntes jelentkezett rendezőnek?**

– Igen, folyamatosan érkeznek a regisztrációk. Szükség is van a rendezőkre, mivel idén is több, mint 350 rendező bonyolította le a VB-t. Mi 400-450 fővel számolunk, ideális esetben. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy kérnék mindenkit, aki valamilyen formában szeretne részt venni a VB szervezésében, az látogasson el a rendezői honlapra – <http://rendezok.tajfutovb2009.hu> – és lehetőség szerint minél előbb regisztrálja magát, hogy el tudjuk kezdeni összeállítani a különböző stábokat. Előre is köszönjük mindenkinek a közreműködést!

Tájékozódás ABC-je

Tanuljunk tájfutni lépésről lépésre (14) „4-es szint - L”

Dombok és nagyobb völgyek, mint vezető vonalak

A gyerekek megtanulják használni a nagyobb kúpokat és dombokat, mint korlátokat. Itt tanulják meg követni egy nagyobb kúp vagy domb alját vagy körvonalát, a domb tetejét, vagy egy nagyobb, könnyen kivehető völgy szélét.

Gyakoroljuk az L lépést

Az erdei busz

Az egész csoport először egy vezetővel fut, ő a „sofőr”.

Fussunk mocsarak szélén vagy dombok alján.

Időről-időre cseréljük le a sofőrt. Pontos iránylevétel nem szükséges, ha kell, lehet durván az iránytű segítségével futni.

Fussunk a falon

Ez a gyakorlat arra jó, hogy megtanulhatjuk vele a mocsarak vagy dombok használatát, mint felfogó tereptárgyakét. Sőt, így arra is jók, hogy mintegy a pont kiterjesztésévé is váljanak. A gyakorlatot vagy mint iránymenetet, vagy mint egy rendes pályát is le lehet futni. Ez utóbbi esetben olyan helyre rakjuk a pontokat, hogy a felfogó tereptárgy mintegy az előző pont folytatásává váljon.

Kacsaringózás

Ezt a pályát tájoló nélkül, az újonnan megtanult „korlát” segítségével kell végig futni.

Domborzati térkép

Rakjunk ki egy olyan pályát, ahol dombok és völgyek segítségével kell tájékozódni.

A L lépés tesztje

Iránykövetés

A pontok az új „korlát”-ok mellett legyenek. Tájolót ne használjunk.

Mivel az eredeti svéd könyv északi terepekre ad feladatokat, mellékelünk egy hazai, Bükk-fennsíki terepen gyakorolható feladatot. Ehhez hasonló gyakorlat más hazai terepeken is megvalósítható.

*A mű eredeti címe: Learning orienteering step by step
Fordította: Grant Julianna
Szerk.: Schell Antal*

Pályaelemzés

Ki megy Svájcba?

A bajnoki címek, érmek és pontok „szétosztásán” túl az idei Középtávú OB ifjúsági kategóriáinak célja a címben szereplő kérdés megválaszolása is volt. A 18-asoknál ugyanis válogató verseny volt a bajnokság döntője.

Az idei évben új rendszerben történik a válogatás az ősszel Svájcban sorra kerülő Serdülő- és Ifjúsági Európa-bajnokságra. Az első két válogató verseny (az ifiknél a a HOB és a KOB) győztese automatikusan tagja lett az EB-re utazó csapatnak. De ifiknél a KOB ezen felül még a százalékos eredmények alapján is válogató volt, így igencsak kiélezett küzdelem zajlott. Lássuk az első hat helyezett csatáját!

Lányoknál Zsigmond Vanda már a HOB-on szerzett bajnoki címével bebiztosította magának a svájci utazást, így neki már „csak” a jó bajnoki szereplésért kellett harcolnia.

Az 1-esre Tóth Réka kezdett leggyorsabban, és ez, rövid átmenet lévén, ugyan csak pár másodperces előnyt jelentett számára, de mint látni fogjuk a végén, egy középtávú döntőben minden másodperc számít. A 2-es pontra ő választotta a legrövidebb útvonalat, szinte majdnem végig a lila vonal mellett haladt, de ez bizony kemény felfelé mászást jelentett mintegy 60 méter szinttel. A többiek jobban megívelték, ezzel hosszabb úton, de kevésbé meredeken értek a pont előtti gerincre, és ez gyorsabb is volt: Bertóti Regina például 34 másodperccel futott jobbat Rékánál, nyerve ezzel az átmenetet és így egyből az élre is állt.

A 3-asnál még több lehetőség kínálkozott, mert két völgyet is keresztezni kellett. Réka és Regina itt szinte ugyanazon az útvonalon, majdnem egyenesen haladt, utóbbi azonban a pont előtt picit hibázott, a lapos mélyedés helyett a fiúk pontja, a szénégetőhely felé indult el, és ez 28 másodpercébe került. Hasonló hibát csinált Vanda is. Ezen a ponton Réka és Regina pontosan holtversenyben állt. Érdekes még Koós Brigitta útvonalválasztása, aki a két völgyet az elágazásuknál keresztezte, így csak egy emelkedője volt, de az jóval hosszabb, ráadásul a pont alatt is jókora kanyart írt le. Ez így több mint 2 és fél percébe került neki, amivel a 3. helyről esett vissza a 8.-ra.

A 4. pontra jött az ereszkedés, 65 méter szintet kellett leadni, lehetett tehát pörgetni rendesen, de a pont előtt figyelni sem ártott. Ezt az átmenetet is Regina nyerte, Réka a nagy meredeken elindult a ponttól keletre lévő szénégetőhely felé, de ez még csak 11 másodperc pluszt jelentett neki. Nem így Zsigmond Tímeának, aki hasonló kitérőt csinálva már több mint egy percet veszített.

Az 5-ösre futva kellett a pálya leghosszabb átmenetét teljesíteni. Ezen is Regina volt a leggyorsabb és így megőrizte vezető pozícióját, utána pedig Vanda a második, aki ezzel, ha csak egy másodperccel is, de feljött Réka elé a 2. helyre. A 4-5-6. helyen futó lányok ezen a ponton a végeredmény szerinti sorrendben álltak, ami aztán már nem is változott meg a célíg. Az útvonalakban nagy különbség ugyan nincs, Koós Brigi ívelte meg legjobban alulról, ez is tartott legtovább, 1 perc 21 másodperccel volt több Regina idejénél. A 6-os kis rövid átmenet, egy szintezés és egy rövid mászás-úton kerülés-leereszkedés között lehetett választani. Az előbbi volt a gyorsabb, ha csak 2 másodperccel is, Réka nyerte az átmenetet Regina előtt, és Vanda visszacsúszott a 3. helyre.

A 7. pontra Regina volt ismét a leggyorsabb, Réka szinte ugyanazon az útvonalon futott, de ehhez neki 5 másodperccel hosszabb idő kellett. Tibay Ilus a pont előtti

hullámvasutazás helyett felülről került, de ez az elején jelentős többlet mászást eredményezett, ami egy perc hátrányt jelentett, és csak a 6. helyet ezen az átmeneten. A 8-asra viszont kárpótolta magát, arra nyerni tudott, öt másodperccel futott jobbat mint Regina és Réka. Ezen a ponton továbbra is Regina vezetett a versenyben, 50 másodperc előnye volt Rékával szemben.

Innen jött a neheze, hiszen már több mint 20 perce futottak a lányok, a pálya vége közelgett, ilyenkor kellene gyorsítani, de még le kellett gyűrni először mintegy 50, végül még 20 méter szintet. A 9-esre rövid mászás után szintben lehetett futni, itt ismét Réka volt a leggyorsabb, egy másodperccel előzve Reginát. A 10. pontra egy viszonylag hosszabb átmenet vezetett, aminek az eleje elég egyértelmű volt, fel kellett mászni egy kis völgyben a kocsíútig. Innen a többség kikerülte a völgyet az úton, de ez távban és pár méterrel szintben is több volt. Regina és Ilus hamarabb átvágtak a völgyön, így Regina volt a leggyorsabb, tíz másodperccel előzve az úton kerülő és a pont előtt kis vargabetűt leíró Rékát. Regina előnye így már egy másodperc híján egy percnyi volt. Innen már csak két átmenet volt a gyűjtőpontig, így szinte biztosnak tűnt számára a svájci utazás, pedig a nagy izgalom csak ezután következett.

Réka innentől begyűjtotta a rakétákat, mindhárom hátralévő átmenetet megnyerte. Regina ezzel szemben a 11-esre csinált egy kis kanyart, ami 39 másodperc plusz jelentett Réka részidejéhez képest, és összességében is csak 6. idő volt ezen a szakaszon. Előnye Rékához képest 20 másodpercre csökkent. A gyűjtőpontra a gerinc keresztezése után lefelé végig kellett futni egy völgyön, Réka itt újabb kilenc másodpercet dolgozott le hátrányából, míg Regina a 4. legjobb időt futotta. Végül a befutószakaszon Réka további két másodpercet faragott le a kettejük közötti különbségből, így Regina végül is kilenc másodperccel tudott győzni. Ha a pálya kétszáz méterrel hosszabb, lehet hogy máshogy alakul az eredmény... na de hát nem volt kétszáz méterrel hosszabb. Így Vanda mellett egy újabb DTC-s, Bertóti Regina került a Svájcba utazók közé. Réka pedig már korábban „kárpótolta” magát azzal, hogy ifiként került be a svédországi Junior VB-n induló csapatba. A bronzérem Vandának jutott, utána Ilus, Timi és Brigi következett. Aztán több mint öt perc szünet után jöttek a többiek.

Na és akkor nézzük a fiúk versenyét! Itt még senki sem volt biztos svájci utazó, az áprilisi Hosszútávú OB-n ugyanis a PVSZ fiatal klasszisa, a még serdülőkorú Baumholczer Máté leiskolázta az öregebbeket, így ifik közül azon a versenyen senki nem került a svájci csapatba.

Az 1-esre sokat nem kellett gondolkodni, végig az ösvényen, ami majdnem a pontig vezetett. Bereczki Máté állt az élre, és ezt a pozíciót aztán őrizte is egy jó darabig. Az egyértelmű útvonalat egyedül Pongrácz Ervin cifrázta meg kicsit, ő hamarabb felmászott a gerincre, és onnan oldalazott, de ez nem volt több 10 másodpercnél és időben például ugyanannyi volt, mint Jenes Gézáé, aki az ösvényen futott. Bár az 1-es pontra futott részidőkben nyilván benne vannak a térkép nézegetésével töltött idők is.

A 2-es a lányokéhoz hasonlóan még mindig fölfelé vitt, csak a fiúk feljebből kezdték az átmenetet. Itt is Máté volt a leggyorsabb, utána pedig két olyan srác, akik később kiszálltak a bajnoki pontokért vívott küzdelemből: Pálinkó Márton és Kovács Boldizsár egyaránt 6 másodpercet kaptak Mátétól ebben az átmenetben, és mivel az 1-esre is azonos időt futottak, így holtversenyben a 2. helyen álltak ekkor. Később aztán Boldi a 3-asra, Marci az 5-ösre hibázva esett vissza. A 3-asra vezető útvonal majdnem egyforma volt a lányokéval, csak az átmenet végén lévő pontban különbözött. Egymástól 30 méterre volt egy szénégető és egy lapos mélyedés. Azt már láttuk, hogy a lányok közül ez gondot is okozott Reginának és Vandának, a fiúk közül pedig Fehérvári Zsolt volt, aki előbb a mélyedést is „megnézte”, bár ez számára nem jelentett akkora idővesztést, sőt így is a 3. legjobb részidőt futotta ezen a

szakaszon Máté és Géza mögött, így Máté és Kinde Mátyás mögé fel is jött a 3. helyre a 7.-ről.

A 4. átmenet fiúknak is a nagy lefelé döngetés volt. Itt Spisák László repesztett a legjobban, aki végeredményben a 14. lett és ezen a ponton is épp 14. volt. Érdekes, hogy ebben a nagy lefelében a végül pontszerző hat versenyző közül csak kettő tudott az első hatba férni, Géza második lett és ezzel fel is jött a 2. helyre, Máté pedig 5.

Ahogy a lányoknak, a fiúknak is az 5-ösre következett a leghosszabb átmenet. de már korántsem olyan egyértelmű útvonalválasztással. Ennek ellenére a többség jó pár völgyet keresztezve, a lila vonaltól csak kevéssé eltérve futott. Végül itt is Máté volt a leggyorsabb, mögötte Zsolti és Matyi. A nagy vesztes itt Géza, aki „kiszállt délnek”, csak a szántóföld fogta meg, mintegy 300 méter plusz távot és 30 méter plusz szintet iktatva ezzel a pályájába, és ez súlyos 2 perc 44 másodperc hátrányt eredményezett, valamint azt, hogy a 2.-ről a 9. helyre esett vissza. De úgy látszik, ez nem szegte kedvét, vagy épp ez sarkallta még keményebb küzdelemre, mert a pálya további részében még három átmenetet nyert (például rögtön a következőt is), és még kétszer lett kis különbséggel második, így a végéig még majdnem 2 percet faragott hátrányából.

A 6-osra tehát Géza volt a leggyorsabb, és ezzel vissza is tornázta magát 5.-nek. Ő kicsit felülről ívelte az átmenetet a hullámvasút helyett, ami távban több volt, szintben biztosan kevesebb, mint például Matyié, aki szinte nyílegyenesen ment, az összes horpadást keresztezve, de időben ez csak 3 másodperccel volt lassúbb Géza útvonalánál. Ifj. Tóth Károly az átmenet közepén lefelé kezdett el kerülni, de aztán túl nagy kerülő sikerült belőle, egy perce bánta. Viszont a következő átmenetet már épp Karcsi oldotta meg leggyorsabban, ott ő futott a lila vonalon, és ez bizonyult jónak, a többiek közül még Zsolti ment nagyjából erre, aki 7 másodperccel volt lassúbb Karcsinál. A többiek jobbra a gerincen-ösvényen lefutva kerültek, de ez bizony távban is több volt, meg szintben is, és fölfelé a patak völgyben valószínűleg nem is lehetett túl jól futni. Máté itt például csak a 15., Matyi a 20., Ervin a legnagyobb kerülőt téve a 21. részidőt futotta csak. Itt még mindig Máté állt az élen, a rajt óta egyfolytában, de mögötte már vészesen közeledett Zsolti, aki 28 másodperccel állt mögötte ezen a ponton.

A 8-asra a pálya leggyilkosabb átmenete következett, 140 méteren 45 méter szintet kellett megmászni egy kis völgyben felfelé. Diószegi Bálint nyerte 2:09-cel, aki mögött 21 másodperccel lemaradva Zsolti lett a harmadik, és ezzel át is vette a vezetést. Máté pedig hibázott, egy völgygel jobbra indult neki a meredeknek, és ezt csak nagyjából a ponttal egy magasságban járva vette észre, ez 100 méter plusz távot és Bálinthoz képest több mint egy perc, de még Zsoltihoz képest is 42 másodperc hátrányt jelentett – ezzel visszacsúszott a 2. helyre. Hasonló hibát csinált Géza is, de ő hamarabb korigálta, így az ő ideje nem lett sokkal rosszabb Zsoltiénál.

Most tehát épp úgy nézett ki, Zsolti megy Svájcba, és következett a pálya talán legérdekesebb útvonalválasztása. Egy elég meredek, ráadásul merőlegesen lefutó völgyekkel tarkított oldalban, a szintben mintegy 15 méterrel följebb, légvonalban 450 méterre lévő 9-es pontig. Lehetett szintezni, lehetett fölülről kerülni az elején mászva, majd a völgyek tetejében szinte teljesen síkon – ráadásul egy széles nyiladék mentén – futva, végül ereszkedve, illetve lehetett alulról kerülni a völgyeket és a végén felmászni a ponthoz. Első ránézésre talán a középső változat tűnne a leggyorsabbnak. Szinte mindegyik lehetőséget kipróbálta a fiúk közül valaki. Zsolti volt a leggyorsabb, ő az elején nagyjából merőlegesen „fűrészelte” a völgyeket, ezzel távot spórolva és szintet felvéve, aztán kicsit leereszkedett és a pontot alulról támadta. Ez 15 másodperc előnyt jelentett Mátéhoz képest, aki előbb felmászott, majd a tetőn a nyiladék mellett – de nem a nyiladékon – futott és felülről fogta a kilencest. További 20 másodperccel volt lassúbb Matyi, aki viszont akkurátusan kiszintezte a völgyoldalakat, a

legkacsringósabb nyomvonalat produkálva ezzel az átmenet első felében. Ervin is Matyival megegyező idő alatt futott, de ő nem kanyargott, ő „fűrészelt” már az átmenet elején is.

Itt tehát továbbra is Zsolti vezetett, 29 másodperccel, mögötte Máté, harmadik Matyi, Zsolti mögött 1 perc 2 másodperccel.

A 10. pontra Géza volt a leggyorsabb, a legoptimálisabb, szinte végig lefelé menő utat választva. Matyi és Ervin az elején nagyobbat kerülve jobban felmászta, viszont így nem kellett a völgyet keresztezniük, de a nagyobb távolság és több szint Matyinak 26 másodperc többletet jelentett, Ervinnek még többet, de ő a 10-es mellett lefutva a 11-est vette célba, és csak 70 méterrel később fordult vissza. Máté a 4., Zsolti a 6. időt futotta erre a pontra, közel azonos útvonalon, Máté volt gyorsabb 3 másodperccel, így továbbra is Zsolti állt az élen.

Zsoltinak a 11-es pont biztos sokáig megmarad emlékezetében, mert az erre a pontra csinált hibája (jó felé indulva a ponttól nem messze csinált egy plusz kanyart, 18. részidő, 47 másodperc hátrány) miatt csúszott ki a győzelem és ezzel a biztos svájci utazás a kezéből, és vette át ismét Máté a vezetést. Micsoda izgalom! Amúgy ezen az átmeneten Vellner Gábor volt a leggyorsabb, 19 másodperccel, mögötte Géza egy másodperccel lemaradva.

A 12-esre a pálya utolsó hosszabb átmenete következett, különféle kerüléseket kínálva. Itt újból Máté volt a leggyorsabb (utoljára az 5-ösre nyert átmenetet), a völgyeket az összefolyásuknál keresztezve, így szintet spórolva, még egy pici pont előtti tévesztés is belefért. Második Géza (aki ezt a környéket már ismerte, hiszen járt már itt az 5-ösre menet is), 6 másodperccel lemaradva, a versenyben 4. helyen állva ekkor.

A 13-as kis rövid átmenet, ezt Ervin nyerte, majdnem nyílegyenesen futva. Máté és Zsolti azonos útvonalon ugyanannyit futott, így Máté 32 másodperces előnye maradt. A 14-es hasonlít a lányok 5-6-os átmenetéhez, csak fordított irányban és kicsit hosszabban: szintezés vagy kerülés felül az ösvényen. Ezt ismét Vellner Gábor nyerte, akiről nem tudom, merre került, de 6 másodpercen belül volt Matyi, Máté, Géza és Karcsi, közülük Máté és Karcsi az ösvényen került, a másik kettő szintezett. A 15-ösre Géza futott leggyorsabban, az egyenes vonalon és ezzel feljött a 3. helyre (emlékezzünk vissza, a 9.-ről!). A bajnoki cím és a „biztos svájci út” itt már tulajdonképpen végleg el is dőlt, hiszen már csak egy rövid átmenet és a befutószakasz volt hátra és Máté itt már 53 másodperccel vezetett Zsolti előtt. Az ezüst- és bronzéremért viszont már szorosabb volt a csata: Zsolti 34 másodperccel vezetett Géza előtt, aki mögött Matyi 3 másodperccel következett. Zsolti a 2. helyet megtartotta, Géza viszont a 3.-at átengedte Matyinak, aki a gyűjtőponton még egy másodperccel ugyan le volt maradva, de a befutószakaszt megnyerve 3 másodperccel futott be Géza elé. Ervin lett a 4., Karcsi az 5., de a lányokénál jóval szorosabb versenyben, hiszen ott több, mint 7 perc volt az első és a hatodik között, a fiúknál még a 10. helyezett is 7 percen belül volt.

Eldőlt tehát, hogy ifik közül Zsigmond Vanda mellett Bertóti Regina és Bereczki Máté lett biztos tagja az EB-re utazó csapatnak. A többiek a százalékos eredményeikkel vannak versenyben, azóta már volt egy újabb százalékos válogató a Hungária Kupa 1. napján, de a fennmaradó helyek végső sorsa a Rövidtávú OB-n fog eldőlni Szolnokon.

Kovács Gábor

VILÁGBAJNOKSÁGOK TÖRTÉNETE

A második tengerentúli világbajnokság 1993. október 9-14. Highland Falls, Amerikai Egyesült Államok

A XV. Tájfutó Világbajnokságon Dosek Ágoston szövetségi kapitány vezetésével Horváth Andrea, Kovács Ildikó, Lovasi Katalin, Oláh Katalin, Tóth Réka, Horváth Pál, Lantos Zoltán, Nagy István, Pavlovics Gábor és Viniczai Ferenc képviselték hazánkat.

A válogatott a versenyek kezdete előtt 8 nappal utazott ki, hogy ismerkedjen a terepekkel, térképekkel (melyek javításában Sötér János is részt vett). „A terepektől elsőre kicsit talán megrettentünk. Sziklák, kövek, kőfolyások, aljnövényzet, bozót, kevés út és sok apró domborzati elem. Lassan haladtunk és sokat szöszmötöltünk. Később egy-egy terepen, egy-egy szakaszon gyorsabban is tudtunk futni, felismertük a nagyobb, jellegzetesebb formákat. A terep jellegében a skandináv terepekhez hasonlít azzal a különbséggel, hogy itt jobbra lomberdő van, ami jobb láthatóságot tesz lehetővé. Röviden, a skandinávok otthon érezhették magukat, sőt itt valamivel könnyebb dolguk volt, hiszen a jobb láthatóság miatt kevésbé pontosan kell tájékozódni, mint náluk. Ezt a fajta terepet és térképet pedig érzik, de piszkosul” – írja Lantos Zoltán beszámolójában.

A skandinávok ki is tettek magukért: a sprint döntőt a nőknél Anna Bogren (SWE), a férfiaknál Petter Thoresen (NOR) nyerte. A normál távon Marita Skogum (SWE) és Allon Mogensen (DEN) nyakába akasztották a vb aranyakat.

„Oláh Kati a selejtezőn nagyszerűen futott, a rövidtávú döntőn is jól, és ezzel a legjobb nem skandinávként 7. lett, ami a nyomasztó északi fölénnyben kiváló eredmény. Verseny utáni nyilatkozatában, amit angolul persze nem tudott pontosan megfogalmazni, meg kellett magyaráznia, miért szereti kevésbé a rövidtávú versenyt, mint a hosszabb távot. Többet kell tájékozódni, mondta. A cseh és az amerikai VB rövidtávú eredményei talán bizonyítják, hogy nem kell tartania sem a sprintversenyektől, sem a tájékozódástól.

A váltón a női érmek sorsa hamar eldőlt a három skandináv ország között, a férfiak azonban végig izgalmas csatát vívtak. A skandinávok, illetve egy-egy futójuk rossz napot fogtak ki. A svájciak biztosan védték meg világbajnoki címüket.

A verseny után a svédek és a norvégok túl könnyűnek találták a váltó pályákat. Talán azért, mert mások futottak igazán jól rajtuk?

Nekünk magyaroknak nem tűnt olyan könnyűnek, ahogy a megelőző néhány nap versenyei sem. Úgy gondolom az elért eredmények összességében jók, hiszen Kati 7. helye, Gábor 16. helye és a női váltó szoros 8. helye a magyar tájfutás legjobb eredményei közé tartozik” – fejezi be beszámolóját Lantos Zoltán.

Schell A.

Forrás: Lantos Z.: Nagy utazás (Tájéoló 93/9)

EGYÉNI RÖVIDTÁV NŐK

Lake Sebago - Pole Brook Mountain

3660 m / 85 m / 11 - 63 induló

1. Anna Bogren	SWE	20.39
2. Marita Skogum	SWE	21.10
3. Eija Koskivaara	FIN	21.11
4. Torunn Fossli	NOR	21.11
5. Ragnhild Bente Andersen	NOR	22.09
6. Marlena Jansson	SWE	22.16
7. Oláh Katalin	HUN	22.17

44. Kovács Ildikó	HUN	29.15
49. Lovasi Katalin	HUN	42.36

FÉRFIAK / MEN

Lake Sebago - Pole Brook Mountain

4745 m / 135 m / 14 - 54 induló

1. Petter Thoresen	NOR	22.34	
2. Timo Karppinen	FIN	23.00	
3. Martin Johansson	SWE	23.26	
4. Jon Tvedt	NOR	23.27	
4. Steven Hale	GBR	23.27	
6. Jörgen Mårtensson	SWE	23.38	
38. Pavlovics Gábor	HUN	26.37	
44. Nagy István	HUN	28.03	
48. Lantos Zoltán	HUN	32.06	

NORMÁLTÁV

NŐK

Surebridge Mountain

8625 m / 410 m / 14 - 58 induló

1. Marita Skogum	SWE	62.27
2. Annika Viilo	FIN	64.42
3. Yvette Hague	GBR	66.09
4. Eija Koskivaara	FIN	67.04
5. Kirsi Tiira	FIN	67.37
6. Marlena Jansson	SWE	67.43
34. Lovasi Katalin	HUN	80.16
35. Horváth Andrea	HUN	80.34
46. Oláh Katalin	HUN	84.17

FÉRFIAK

Surebridge Mountain

13475 m / 690 m / 19 - 85 (86) induló

1. Allan Mogensen	DEN	87.36
2. Jörgen Mårtensson	SWE	88.07
3. Petter Thoresen	NOR	89.28
4. Kent Olsson	SWE	90.18
5. Rolf Vestre	NOR	90.36
6. Dominik Humbel	SUI	90.51
16. Pavlovics Gábor	HUN	94.48
40. Viniczai Ferenc	HUN	102.34
54. Lantos Zoltán	HUN	112.27

VÁLTÓ

NŐK

Rockhouse Mountain - 19 (21) váltó

1. SWE	168.48
2. FIN	176.59
3. CZE	188.29
7. HUN	192.21
Horváth Andrea	44.34
Tóth Réka	48.49
Oláh Katalin	42.00
Lovasi Katalin	56.58

FÉRFIAK / MEN

Rockhouse Mountain - 30 (32) váltó

1. SUI	217.16
2. GBR	217.31
3. FIN	218.20
16. HUN	252.46
Lantos Zoltán	58.01
Horváth Pál	63.19
Viniczai Ferenc	65.49
Pavlovics Gábor	65.37

Gyász hírek

Dr. Babai Margit 1938-2008

Az 1. Tájékoztató Futó VB (1966) magyar résztvevője, számos hazai és nemzetközi verseny győztese, helyezette, Manyi is itt hagyott minket.

A Budapesti Pedagógus volt az első egyesülete, s a később ott kezdő Mosa és Cser Bircsi sokat tanult a már tapasztalt „öregtől”. A Pedagógus az akkori idők legjobb női gárdájával – az előzőeken kívül még Győri Edit, Sárfalvi Erzsébet, Molnár Magda – aratta győzelmeit. Ide néhány éves kitérés után még visszatért, hogy a csapatot Mosa nélkül is újra bajnoksághoz segítse.

Elvégezte az Agrártudományi egyetemet, doktorátust is szerzett, s a nagyon eredményes, még a rendszerváltást is több évvel túlélő Óbuda TSZ gazdasági vezetőjeként tevékenykedett. Rendkívül precíz volt, éveken át ellenőrizte a TIPO könyvelését, s a legapróbb hibát is tévedhetetlenül kipécézte.

A tájfutás, ha nem is válogatott szinten, végig élete része maradt. 20 éven át az egyik budapesti körzeti szövetséget vezette. Az utóbbi közel 20 évben klubunk tagjaként számtalan esetben állt a dobogón, gyakran annak a legfelső fokán valamelyik szenior korosztályban.

Súlyos betegségével élete utolsó pillanatáig küzdött, nem akarta feladni. Még tavaly ősszel is nagy betegen dobogóra tudott kerülni, s idén tavasszal is elindult néhányszor. Ebben a harcban támaszt lelt férjében, aki közel 30 éve volt társa az életben és a tájfutásban is.

Emlékét megőrizzük.

Bogdány Miklós

Egy kis válogatás korábbi OB-eredményeiből:

1963 egyéniben 4. és csapatban 1. (Bp. Pedagógus)

1964 egyéniben 5. és csapatban 3. (Bp. Vörös Meteor)

1965 egyéniben 2. és csapatban 2. (Bp. Vörös Meteor)

1966 egyéniben 4., az akkor még komoly rangot adó Budapest bajnokságon 1.

1970 csapatban 1. (Bp. Pedagógus)

Szenior egyéni OB eredményei: 1992 óta 30 bajnoki érem, 11 további dobogós helyezés, 9 összetett bajnoki győzelem.

Tisztelt Sporttársak!

Életének 88. évében – 2008. június 22-én – elhunyt **Koczka József**, a Jászapáti Mészáros Lőrinc Gimnázium és Szakközépiskola tájfutó szakosztályának alapítója. Koczka József tanár úr 1968-1980-ig vezette a szakosztályt. Az eltelt idő alatt nagyon sok diákkal ismertette és szeretettette meg sportágunkat. Bár ő nem versenyzett, de a természet szeretete a tájfutás sportág felé vezérelte.

Sporttársi üdvözléssel: Kissné Kis Mária

Versenybeszámoló

Hegyek-völgyek között zakatolt a SZVSE

33. Hungária Kupa Tata, 2008. július 2-6.

Immár második alkalommal került megrendezésre Tatán a nemzetközi Hungária Kupa tájékoztató futóverseny. Első ízben, még 1971-ben Tata versenyközponttal rendezték meg az EBHOL-t, azaz a 2 napos Eötvös Loránd emlékversenyt, a 3 napos Budapest Kupát, majd egy pihenőnapot követően a 2 napos Hungária Kupát. A 7 verseny öt, jellegében különböző terepen zajlott, akkor a Vértesben. A résztvevő országok száma akkor 9 volt, s a 405 versenyző 12 kategóriában küzdött a helyezésekért. A női elitben Monspart Sarolta, illetve a férfi elitben Bozán György lett a győztes.

Mai szemmel már furcsának tűnik, hogy akkor a tatai versenyközpontból még katonai tehergépkocsikkal szállították a versenyzőket a 15 - 40 km távolságokban lévő célokba. Pedig ez akkor eléggé korszerűnek tűnt, mivel azt megelőzően még többnyire csak ott versenyezhattünk, ahová a zakatolós vonatokkal, majd gyalogosan közelíthettük meg a versenyterepet. Ma már szinte elfelejtettük a vonatot, s helyette a versenyeken az egyik legnagyobb feladat a személygépkocsi parkoltatása.

Ebben az évben, huszonnégy ország százharminc klubjának több mint ezerháromszáz sportolója nevezett a Tatán és környékén (Tarján, Dunaszentmiklós) zajló ötnapos tájékoztató futó Hungária Kupára. A tatai Öreg-tó partján berendezett versenyközpont méltó helyet adott egyrészt a jelentkezőknek, a kiegészítő egyéb programoknak is. Az év legnagyobb hazai tájékoztató futó eseményére nemcsak a környező országokból, hanem a sportág bölcsőjéből, a skandináv államokból, sőt Kanadából és Új-Zélandról is érkeztek résztvevők.

Az ötnapos Hungária Kupa első napja az elit versenyzők számára egyben világranglista-futam is volt. Tarján térségében, a Gerecse markáns domborzatú terepén a nőknek 8 kilométeres pályán 19 ellenőrzőpontot kellett érinteniük. A győztes a kassai Martina Rákayová 62:40 perc alatt teljesítette a távot, a második Szerencsi Ildikó (Szegedi Vasutas SE, 65:15), a bronzérmes pedig a finn Annika Björk (73:44) lett. A férfiak pályája 13.6 km volt, 27 ellenőrzőponttal. Kovács Ádám 90:48 perces eredményt ért el, a második Gösswein Csaba (Postás SE, 98:23), a harmadik Vonyó Péter (Pécsi Vasutas SK, 99:35) lett.

A második napi küzdelmek ugyancsak itt zajlottak. Egy-egy azonos pályájú kategóriában olykor „fésűsen sorsolták be a versenyzőket”, így együttfutás is előfordult. Sőt egy-egy pályaszakasz „ellenkező irányban ugyan”, de hasonlított az első napihoz. Egy kis odafigyeléssel talán ez is elkerülhető lehetett volna! Hangulatos volt a tarjáni célban a „vásári forgatag az OL-bazárokkal”, finomsültek illata terjengett a levegőben, s közben a cél területén az S-Iker Sramli Zenekar játszott (ikrek is vannak az együttesben), sok német és itteni nemzetiségi fesztiválon voltak már dobogósok.

A harmadik napi rövidtávú parkversenyt Tatán, a Cseke-tó és az Angolpark természetvédelmi környezetében, a kívülállók számára is látványos területen rendezték meg. Ezen a versenynapon a tatai iskolásoknak és a városban élőknek nem kellett nevezési díjat fizetniük. Olyan népszerű lett számukra a lehetőség, hogy a rajtban „térképhiány lépett fel”. Egyébként több mint 120-an versenyeztek a nyílt kezdő kategóriában, de a nyílt technikások is 78-an voltak. A férfiaknál a legnépszerűbb kategória az F21BR volt(91 fő), a nőknél pedig az N21BR kategóriában volt a legtöbb induló (38 fő).

A Hungária Kupa negyedik napja egyben Simon Lajos emlékverseny is volt, a szokásos kísérő rendezvényekkel. Az utolsó nap is izgalmas versenyeket hozott a Dunaszentmiklós környéki terepeken. A felnőtt nők elit kategóriájában magabiztosan, több mint 16 perces

előnyrel győzött összetettben a szlovák Martina Rákayová, megelőzve Alena Neradovát (Csehország) és Wengrin Ágneszt (Típo). A férfi elit mezőnyében az egri Kovács Ádám öt nap alatt nem egészen öt perc előnyt gyűjtött össze a második Zsebeházy Istvánnal. (Hegyvidék SE-MOM) szemben; a harmadik helyen Vonyó Péter (Pécsi Vasutas SK) végzett.

Különösen az ötödik napon, a nézők szempontjából (a versenyzőknek már kevésbé, hiszen a célba felfelé kellett küzdeni az utolsó méterekért!) különös csemegének bizonyult a „panorámás domboldali lelátó”. Az ünnepélyes eredményhirdetésre is itt került sor. Ezt megelőzően, a német (sváb) hagyományörző (fúvós), valamint tánc- és szórakoztató zenekar szereplését hallhattuk, akik a Dunaszentmiklósi Német Nemzetiségi Ifjúsági Táncsoport színvonalas fellépését kísérték a cél előtti területen.

A részben új területekről a terepi térképhelyesbítéseket és a rajzolásokat Dénes Zoltán, Hegedűs Péter, Spiegl Máté, Sziebert Péter, Takács István, Domonyik Gábor, Tóth Gábor végezték el. A pályakitűzők Gyulai Zoltán (1. nap), Hajagos Henrik (2. nap), Takács István (3. nap), Sziebert Péter (4. nap) és Tóth Gábor (5. nap) voltak, akik igyekeztek eredményesen dolgozni. Tevékenységüket Kiss Zoltán, Erdélyi Tibor (WRE), Faggyas László, Gyulai Zoltán, Spiegl János és Sziebert Péter ellenőrzőbírók segítették.

Számos rendezvény színesítette a programokat. A sprint utáni délutánon pl. a versenyközpontban a tatai Aréna Sport Centrum modern táncokat és hastáncot is előadtak. Szinte mindennap volt egyéb rendezvény is a szokásos napi eredményhirdetésen kívül. Újra láthattuk szerepelni a 2002-es Hungária Kupán is fellépő Pusztamérgesi Happy Jumpers kötélugrósokat. Ezt az újszerű látványos sportágot 14 évvel ezelőtt kezdték el gyakorolni a pusztamérgesi tájékozási futók, kiegészítő sportként.

Az idei Hungária Kupa hagyományos versenyén, 47 kategóriában, az 1333 fő nevezőből, végül is 1273-an indultak! Emellett, a kísérő rendezvények ugyancsak népszerűek voltak. Ilyen volt Trail-O verseny, amely a 2008-as szezon kiemelt hazai rendezvénye volt, s egyben az utolsó felkészülési lehetőséget is jelentette az idei csehországi világbajnokságra. Megrendezésre került a kincskereső GPS verseny. A Mobil-O versenyen 42 fő küzdött az összetett eredményekért. A Mikrosprint versenyen a selejtezőn indult 186 főből végül is 67 fő került a döntőbe. A Tájkerékpár versenyeken 59 főnek volt összetett eredménye.

Ráczné Erikától, a Hungária Kupa gyermekverseny rendezőjétől összegzésként azt is megtudtuk, hogy naponta tíz kategóriában 180 gyerek sétálta vagy futotta végig a pályákat, ahol egyébként lefényképezték a versenyzőket. Délután kinyomtatták a fényképeket, és másnap megkapták a gyerekek. Nagyon örültek neki! A 4. és 5. napi célban nehezen tudták kialakítani a pályákat, ugyanis ott embermagasságú bozót volt, s ebben csak bozótvágóval tudtak utat vágni. De sikerült: az apróságoknak nagyon tetszett az „igazi erdő”.

Az öt nap után összetett eredményt is hirdettek a gyerekeknek. Az első három helyezett olyan oklevelet kapott, amelyen a saját fényképe szerepelt, valamint tárgyjutalmat a szponzorok jóvoltából. Természetesen mindenki díjazásra került, aki mind az öt napot teljesítette! Végezetül Ráczné Erika elmondta, hogy sok munkával, fáradsággal járt a gyermekverseny színvonalas lebonyolítása, de megérte – öröm volt látni a kipirult, mosolygó arcukat, csillogó szemüket a gyerekeknek!

A versenysorozat befejeztével Szokol Lajost, aki a versenybizottság és a rendező klub, a Szegedi Vasutas SE elnöke is, arról faggattam, hogy „*tipikus alföldiek*” révén, *miért éppen ide és erre az időpontra esett a választás?*

— A tatai helyszínre azért esett a választás, mert a hegyek között is ki akartuk próbálni magunkat és Vas Zoli, Riesing Józsi révén kicsit otthon vagyunk itt is. Úgy láttuk, hogy a nyári melegben nem szívesen jönnek a magyarok az alföldre. Azt gondoltam itt könnyű lesz jó terepeket találni, de sajnos kiderült, hogy mindenütt rengeteg az irtás, az új kerítés és a terepedélyek megszerzése is nehezen ment. A szokásos augusztusi időpontra a verseny előtt egy évvel minden engedélyünk megvolt, de a versenykiírás kiadása előtt az egyik

erdőtulajdonos visszavonta az engedélyét és csak az ismert időpontra módosítva sikerült megegyeznünk. Így került a verseny a Szenior VB időpontjára. Sajnos az idén a terepeken április közepétől szinte minden nap volt csapadék így a csalán és más lágyszárúak olyan vegetációja fejlődött ki, amire előzetesen nem számítottunk, és biztos, hogy a verseny színvonalára és hangulatára is negatív hatással volt.

A külső szemlélőnek úgy tűnt, hogy mindenütt bőségesen volt elég rendező. Mégis mennyien dolgoztak, illetve kik azok, akik szinte a „hátukon vitték a versenyt”?

— A honlap készítése, a nevezések, szállások fogadása és rendszerezése, a több száz versenyzővel való levelezés mind Nagy Gergőre hárult. Több hónapos nagyon kemény előkészítő munka volt és szinte egyedül birkózott vele. Gera Tiborra az előkészítés és célfelelősi teendők jutottak. Sinkó Jani a jelentkeztetés és SI működtetés feladatait látta el. Felföldi Karcsi a rajtoltatás gondját szinte teljesen levette a vállamról. Buknitz Ivett szállásfelelősként tevékenykedett. Külön ki kell emelni: Tatáról Körmendi Miklós alelnök rengeteget dolgozott az önkormányzati kapcsolatok, a helyi sajtó, a műsorok és technikai feltételek, számtalan engedély megszerzésében. Vass Zoli irányította végig a felvezetést. Balogh Piroska munkája a versennyel kapcsolatos terepengedélyek és teljes adminisztráció volt. Kálazy Sándor, a kemping vezetője (valamikor nagyon jó tájfutó volt) nagyon sokat tett, hogy a versenyzők otthon érezzék magukat. Ilyen pl. a sörsátor állítás, DISCO helyszín, tiszteletdíjak. A tataiak közül sokat segített a „megalóduszos” Takács István, Gyulai Zoli és a TTT-s Mészáros Karcsi.

Összességében kb. 80 rendező dolgozott a verseny alatt, naponta átlag 60-70 fő. Eddig ez volt a legjobb gárda. Engem is meglepett, hogy még az ötödik napon sem volt lazítás, mindenki tette a dolgát és még az sem okozott gondot, hogy a dunaszentmiklósi napokon minden este mindent le kellett bontani a célban, a menetrendszerű szélvihar miatt.

Úgy tudom, hogy a rendezésben egy különleges „különítmény” is segédkezett. Hallhatnánk róluk is egy keveset?

— A versenyen a felvezetők, a rajtfelszerelés és a frissítőpont szállításában (építés, bontás) nagy segítséget jelentett a Gerecse QAD Túra Egyesület, akik naponta 4-6 qad motorral segítettek a munkánkat. Nagyon tetszett nekik a qadok térképes navigálása az erdőben és szívesen vennének részt qados tájékozási versenyen, ha valaki szervezne ilyet. A vadászok már lehet, hogy nem lennének boldogok.

Mennyire sikerült az előzetes célokat, elvárásokat megvalósítani?

— Az előző Hungária Kupa versenyekhez hasonlóan itt is az volt a célunk, hogy az egész mezőny lehetőleg a versenyközpont közelében lakjon egy helyen, így az esti közös programok mindig jó hangulatot teremtenek. Ez sok önaposon nem valósul meg, pedig szerintem nagyban hozzájárul a verseny jó hangulatához. (Az már más kérdés, hogy Budapest közelsége miatt sokan választották az ingázást). A célhelyek kiválasztásánál szintén nagyon fontos, hogy a parkolók közvetlenül a cél mellett legyenek. Úgy gondolom, mindkét célhely és a versenyközpont is jó választás volt, bár az első nap majdnem szűknek bizonyult a parkoló, amit másnapra korrigáltunk.

— Összességében úgy érzem, hogy egy jól előkészített, közepes adottságú terepen, egy gördülékeny versenyt rendeztünk és remélem, hogy a csalánon kívül jelentős kellemetlenséget nem okoztunk a versenyzőknek – tette hozzá Szokol Lajos versenyszervező.

Nos, ami a csalánt illeti, valószínűleg jövőre ebből kevesebb lesz, ugyanis a 34. Hungária Kupa 2009. augusztus 17-23-ig (hétfő-vasárnap), a 26. Tájékozási Futó Világbajnoksággal azonos időpontban, a Bükk-hegységben lesz, valószínűleg a szép tiszta szálerdőben. Ezúttal hatnaposnak ígérkezik e nemzetközi viadal. A verseny központja Miskolcon a VB-faluban lesz (Miskolci Egyetem Campusa). Remélve, hogy az idei jól megrendezett Hungária Kupához hasonlóan jövőre is hasonló élményekkel leszünk gazdagabbak és ismét szép számmal jönnek el a versenyzők.

Dr. Sindely Pál

Versenybeszámoló

Még egyszer az idei Hungáriáról

Én nagyon szeretem a Hungária Kupát és még akkor is nevezek rá, ha nem különösebben érdekes, vagy várhatóan dzsuvás terepeken rendezik. Az elmúlt 10 évben csak egyszer voltam kénytelen kihagyni, amikor pont azon az egy héten látogatott el hozzám a Kanadában élő fiam.

Az idei HK-t nagyon vártam, mert bár nem voltam benne biztos, hogy a gerecsei terepek éppen nekem valók lesznek, a szegediek rendezési tehetségéhez, eddigi tapasztalataim alapján, kétség nem fért. Szerintem a kiskunmajsai 2002-es Hungária Kupa az elmúlt 10 év legjobb nyári, többnapos versenye volt.

Ezek után sajnos azt kell mondanom, hogy a 2008-as tatai Hungária Kupát nem fogjuk túl sokáig emlegetni, hacsak nem a sok-sok apró (és egy-két kissé nagyobb) baki miatt. Mivel még egy nem egészen tökéletes többnapos verseny is hihetetlenül sok munka, így szeretném először a pozitívumokkal kezdeni ezt a beszámolót. Nagyon tetszett a táblázás, különösen az első napon. Nem kellett keresgélni a versenyt, ami sokszor rossz szájízt hagy az emberben, még mielőtt elkezdene versenyezni. Az egyesületi csomagban volt értesítő mindenkinek, ami nagy szó. Az abszolút sztár a csodás tatai környezet volt, a tó, a parkok, a vár és az egész hangulat, nagyon jó ötlet volt ide hozni a versenyközpontot.

Több külföldi barátomtól hallottam, hogy azért jöttek erre a versenyre és nem Portugáliába vagy bármi más rendezvényre, mert a HK rendezőse levette a vállukról a szervezés gondját. Az ilyen egy csomagban szervezett nevezés, szállás stb., stb. és az, hogy érkezéskor lehet készpénzben fizetni, nagyon vonzóvá teszi a mi versenyünket és különösen olyan országoknál számít sokat, ahonnan magasak a banki átutalási költségek.

Végül nekem nagyon tetszettek a napi nyertesek oklevelei. A művészi tervezés, az, hogy teljesen névre szóltak, kis térkép részlettel a közepükön és, hogy így nemcsak a győztesek kaptak valamit az első négy napon.

Sajnos, pont ebből adódik ugyanakkor az egyik kritika, amit nagyon sokaktól hallottam. A napi eredményhirdetések meglehetősen hosszúra sikerültek. A 7.30-as kezdés, amikor elkezdődött időben (nagy ritkán), a lehető legkényelmetlenebb volt. Nem mindenki tud drága, zsíros, egészségtelen kolbászt enni minden este. Az alternatíva vagy a délután 6-kor vagy este 9 után elfogyasztott vacsora volt.

A legfontosabb kritika részéről a pályákat illeti. Le kell szögezmem, hogy én csak a szenior nők pályáiról tudok írni, és ebből is csak az N60-ról. A szeniorok úgy általában és a szenior nők kifejezetten a legutolsók, akikkel a pályakitűzők foglalkoznak. Vagy az a nézet, hogy 50 fölött mi már hülyülünk, így nem számít; vagy egyáltalán nem foglalkoznak velünk és így olyan pályákat kapunk, amiket 5 perc alatt össze lehet dobni a megmaradt pontokból. Elnézést, ha nem így dolgoztak a HK pályakitűzői, de ez volt a benyomásom. Több napon kaptunk olyan pályát, amin talán volt egy értelmes átmenet, az összes többi pont utak mellett, minden technikai tartalom nélküli volt. A szintekről nem tehetett senki, az adott volt. Ugyanakkor még ezekből a terepekből is ki lehetett volna hozni értelmesebb pályákat, melyek valamennyi kihívást jelentettek volna az idősebb versenyzőknek is.

Egy másik kritika, ami a pályákat illetve (és nem csak általam), az az első két napra vonatkozott. Úgy tűnt, hogy sok koordináció nem lehetett a pályakitűzők között, mert sokan a második napon majdnem megkapták az első napi pályájukat csak fordítva. Egy többnapos

versenyen feltétlenül össze kell hangolni a pályákat, pláne amikor ugyanazon a terepen vannak két-két napig. Ez azért is fontos, hogy az azonos kategóriákon belül ne legyenek hatalmas eltérések napról napra. És itt nem a hosszúságról vagy a szintekről beszélek, hanem a tájékozódásról. Az utolsó napon az én pályám a nyílt kezdőhöz hasonlított, amely vagy nekem adott egy primitív, minden technikai kihívást nélkülöző pályát, vagy a kezdőknek volt teljesen alkalmatlan. Én úgy éreztem, hogy az utóbbi volt igaz.

Mivel én voltam a Trail-O kísérőverseny ellenőrzőbírója, ebben a vonatkozásban is voltak problémáim. Míg Nagy Bence és lelkes kis csapata a maximumot nyújtotta, mindannyiunk munkáját majdnem tönkretette a központi szervezés hanyag, oda nem figyelő, ránk alig gondoló hozzáállása. Ez már hónapokkal ezelőtt kezdődött, amikor valaki, akinek nyilvánvalóan halvány fogalma se volt a Trail-O-ról, és anélkül, hogy nekünk szólna, átrakta a parkverseny napjáról a Trail-O-t szombatra Dunaszentmiklóásra, ahol egy árva jó út nem volt és meredek volt minden. Mire végre hosszas levelezés után megkaptam az ottani térképet, már kevéske idő volt visszarakni a versenyt péntekre és olyan terepre, ami járható kerekesszéssel. Ennek ellenére megtettük. Ezek után tényleg hideg zuhanyként ért bennünket, hogy a kemping területén két pontot is kénytelenek voltunk törölni olyan helyen, amiről biztosítottak bennünket, hogy nem lesznek se sátrak, se autók a nézőpont és a bóják között.

Egy igazán nagyszerű verseny szervezésébe bele kell, hogy férjen a kísérő versenyekkel való kapcsolat, amelynek egy felelőse kell, hogy legyen, aki teljesen képben van mindenről és korrekt válaszokat ad. Ha ez nem történik meg, ahogy most, sokak munkáját lehetetleníti el és az egész hét nívóját csökkenti.

Lehet, hogy ezzel a cikkel elveszítettem a kevéske szegedi barátomat. Ha így van, azt nagyon sajnálom, de igazán építő kritikának szántam. Legközelebb talán lehet majd rajta javítani. A szegedi rendezés renoméja az én szememben egy kis csorbát szenvedett emiatt a Hungária Kupa miatt. Remélhetőleg ez csak átmeneti és a jövőben a kiskunmajsai színvonal visszatér.

Grant Julianna

Geodézia

A Gellért-hegyi koordinátarendszer kezdőpontról

Harmadik éve rendezzi a BEAC hagyományos Eötvös Emlékversenyét a Gellért-hegyen, ezen a város-fojtogatta természetes szigeten. Talán keveseknek jut eszébe, hogy a sporttérképeink alaptérképeinek egyik legnevezetesebb pontja, térképi koordinátarendszerük kezdőpontja itt található. Kijelölésének és a sorsának alakulása jól követi hazánk zaklatott történelmének fordulatait, tragikus vagy éppen szerencsés szakaszait.

A Föld felszíne csak durva közelítésben tekinthető síknak; a kiindulási ponttól eltávolodva a Föld felszíne görbül, a torzulás növekszik és ezért a papírtérkép síkjába csak többszörös vetítéssel lehet a terepen lévő természetes és mesterséges tereptárgyakat leképezni. A térkép síkjában egy pont helyét a középiskolában tanult Descartes-féle koordinátarendszerben kell definiálni. Ehhez szükség van egy kezdőpontra és a rajta keresztülfutó, egymásra merőleges koordinátatengelyek kitűzésére. A legfontosabb egy jól meghatározott, földrajzi koordinátákkal adott (szélesség, hosszúság) pont kijelölése. A pontos földrajzi helymeghatározás csillagászati alapokon nyugszik, amihez megfelelően felkészült csillagda szükséges.

Az első, magas oktatási színvonalú hazai intézmény az **ELTE** jogelődje, az 1635-ben Pázmány Péter kezdeményezésére a jezsuiták alapította nagyszombati egyetem volt. Egyik fő célkitűzése az ellenreformáció szellemiségének képviselője volt, de a teológiai indíttatású képzésen túlmenően kora természettudományos képzését is szolgálta. Egyebek között a törökök kiszorítása után fellendült birtok- és vízrendezésekhez nélkülözhetetlen mérnököket itt képezték. Az egyetem Mária Terézia rendelkezésére 1777-ben Budára költözött. Neve is utalt a földmérés fontosságára: **Institutum Geometricum**-ként ismerjük. Itt már volt saját csillagvizsgálója, ami a Várpalota egyik tornyában kapott helyet. Nem sokáig működött ott, mert 1815-ben Pollack Mihály tervei szerint egy újat építettek a Gellért-hegy tetején (2. ábra). A csillagda pontos helyét az osztrák birodalomban használt, ún. **Ferroi kezdőkör**-höz illetve Bécshez határozták meg. Az itteni épület tornyának keleti pillérét jelölték ki a pontos helymeghatározáshoz.

Különösen érdekes volt a császárvároshoz viszonyított hosszúságkülönbség megmérése, amihez szükség volt a helyi idők különbségének pontos rögzítésére. Az egyidejűséget robbantások fényjeleinek észlelésével biztosították, de mert Bécs és Buda között nincs olyan pont, amit mindkét helyről észlelni lehet, ezért felezőpontot tűztek ki a Győrtől délre majd a fél távolságokat tovább felezve a Lajta-hegységben illetve a Csóványoson adtak fényjeleket. Ezzel 1822-ben a **Ferroi kezdőkör** bécsi értékéhez képest pontosan megadható lett a magyar kezdőkör értéke is ($36^{\circ} 42' 46,5''$). A földrajzi szélességet a csillagda felett elvonuló égitestek deleléskor mért szögéből kapták meg. Az ilyen nagy pontosságú helyzet-meghatározásokhoz igazították a birodalom katonai térképének, az ún. **Második katonai felmérés**-nek a fókuszához igazodó szelvény felosztását.

A csillagda sorsa 1849 májusában megpecsételődött: a császári seregek rommá lőtték. Szerencsés módon a keleti pillér jele a helyére épített, fenyegető célzatú Citadella bástyái mögött az 1860-as évek elejéig megmaradt. Fontosságát megőrizte: kezdőpontja lett a kataszteri felmérés koordináta rendszerének (3. ábra).

Néhány szó a kataszteri felmérésről. A katonai térképezésnek a birtokok nyilvántartása, de különösképpen a birodalom működtetéséhez és az adóztatáshoz szükséges részletes, ún. kataszteri felmérés nem tartozott a feladatai közé. Ezt külön végezték és az 1848-as szabadságharcot követő megtorló kivégzések hónapjában, 1849. október folyamán hozott uralkodói intézkedés indította meg.

Ez lett az ország kataszteri felméréshez felhasznált három sztereografikus rendszer közül a budai (budapesti), egyben a ma már alig ismert hengervetületi rendszerek kezdőpontja is. A **+X** tengely délnek, a **+Y** pedig nyugatnak mutatott. Hétköznapi embernek, akinek a mindenféle előjelekkel megkavart koordinátaszámítás megfekszi a gyomrát és a Descartes-féle koordináta-rendszerben megkívánt középiskolai alapfeladatok reménytelenül nehezek, ugyanerre a kezdőpontra egy olyan transzformációt alkalmaztak, ahol a kezdőpont értékei 500 000, 500 000 m-t vettek fel, a tengelyirányokat pedig 180° -kal megfordították. Így az egész ország a pozitív térnegyedbe került (ún. **katonai sztereo koordináta-rendszer**).

Ezeket a koordinátákat még a nyolcvanas években is használta a polgári térképészet.

Itt sem állt meg az élet. Az újabb topográfiai térképek előírásait katonapolitikai nyomásra úgy igazították, hogy azok a használatban lévő katonai térképektől minden tekintetben elkülönüljenek. Ennek legfontosabb eleme, hogy csak az országra legyen érvényes és semelyik irányban se lehessen összeilleszteni a szomszéd országokkal. A sorban ez a legutolsó és tájfutó térképeink alaptérképének számító EOTR – az **Egységes Országos Térképrendszer**. Tízezres térképei a Föld felszínét ferdetengelyű, süllyesztett hengerre vetítve ábrázolják. Maga a Gellért-hegy ebben a térképműben is kiemelt jelentőséget kapott. A henger Gellért-hegyen átmenő alkotója egyben a vetítés kezdőmeridiánja. A kezdőpont azonban délebbre, mintegy 37 km-re van. A Gellért-hegyen leolvasható koordináták nem „0”-t vesznek fel, hanem K–Ny-i irányban 650 km-t, É–D-i irányban pedig 237 km-nél valamivel

nagyobbat. Ezt az indokolta, hogy így az ország bármelyik pontjának eltéveszthetetlenül eltérnek a sztereo és EOTR koordináta értékei. A sztereo alapokon szerkesztett térképek értékes és időtálló adatait pedig átveszik a legújabb adatbázisok is. Nem csoda tehát, ha a jelenleg használt 10 000-es és 100 000-es topográfiai térképek keretén is megtalálhatók az őrjelek a grafikus mérések számára (1. ábra).

Talán érdemes a jelentős geodéziai alappontokat a versenyek végén egy rövid sétával felkeresni (4. ábra).

Síkhegyi Ferenc

*A fényképeket a www.geocaching.hu, a csillagvizsgáló képét a magyar csillagásztörténet honlapjáról, [Vargha Domokosné cikkéből](#) töltöttem le.

Versenynaptár

Rövidítések:

Rangsorolók: /KoR/ kiemelt országos, /oR/ országos, /rR/ regionális, /-/ nem rangsoroló; SI SportIdent, R: rendező, Nh: nevezési határidő, C: nevezési cím, Nd: nevezési díj, H: helyszín, T: találkozó, VK: versenyközpont, K: kategóriák, Hsz.: helyszíni nevezés, I: információ
Versenytávok: ht., nt., mt., kt., sp. (hosszútávú, normáltávú, rövidített nt., középtávú, sprint)

Versenynaptár kiegészítés (szeptember 7-ig)

Internet infó: <http://www.mtfsz.hu> (versenyek) és <http://www.btfsz.hu> (versenyek).

08. 23-24. (szo-v) Zala m. Rt. Bajnoksága / rR, sp./ és Pontbegyűjtő CSB SI R: ZTC.

H: Zalaegerszeg 15 km-es körzete. Nh.: 08. 15 (beérk: 18-ig!). C: info@ztc.hu. Nd: szo: 700Ft (FN-14: 500Ft), v: 1200Ft/csapat (3 fős vegyes csapat, a kiírásban részletezett megkötésekkel). „0”-idők: szo: 13.00 és 15:30, v: 10.00. K(szo.): FN: 10 12 14 16 18 21 40 50 +F60, Nyílt +Gy. Megj.: Vasárnap a csapatból kimaradók részére egyéni verseny is lesz (FN 12CD, Nyílt), a verseny után edzéslehetőség (100Ft/térkép)

08. 24. (v) Borsod megyei Nyílt Rt. bajnokság. Új időpont: aug. 31! (lásd ott!)

08. 26. (k) MinSport Kupa 4. forduló /rR, kt./ SI R: VBT Nh.: 08. 22(beérk.).

H: Inota, Készlelői Lakótelep. I: www.vbtsc.fw.hu.

08. 27. (sze) Libegő Kupa sprint (3SZ) /-/ SI R: KOS Nd.: 500Ft, SI bérlés 100Ft + letét

T: 14.30-tól a VK-ban (Normafa, a buszvégállomás mögött), „0”-idő: 15.00. Pályák: rövid (1300 m, 7 ep.) és hosszú (2200 m, 16 ep.)

08. 29. (p) Lindenberg Éjszakai Szupersprint /rR/ SI R: TTE

A VK helye a versenyértesítőben ill. a BTFSZ honlapon (www.btfsz.hu) aug. 23-a után.

08. 30-31. (szo-v) **Eötvös Kupa** (1. nap: nt. /oR/, 2. nap: nyújtott rt. /oR/, és váltó /-/ SI, R: BEA

A szombati VK és Cél azonos helyen: az 5-ös műút táborfalvai elágazásától 4 km-re DNY-ra, az Örkénytábor irányába vezető úton a jelzéseket követve (az idej Postás

Kupa célja). A vasárnapi VK: a Corvinus (volt Kertészeti) Egyetem tornaterme (XI. Villányi út 29/43), bejárat a Szüret utcából. I: <http://eotvos2008.uw.hu/>

08. 30. (szo) Vásárhely Kupa (Dél-Alföldi Rt. Bajn. /2 futamos, az 1. futam rR/), SI, R: HTC
H: Sándorfalva térsége (Szeged felől érkezve a Sándorfalva-Ópusztaszer úton a 40-es km-kő után kb. 500 m-re bója jelzi a letérést a kb. 600m-re lévő VK-hoz). Nh.: 08. 24.
C: endred@citromail.hu, vagy Csorja Ida 6800-Hódmezővásárhely, Rudnay Gyula u. 39. Nd: 1000FT (FN-14: 800Ft), csak egy fordulóra: 800Ft(600Ft). (Nh. után nevezők felárral!) „0”-idők: 10.00 ill. 14.00. K: FN: 10D 12C 14B 16B 18B 21AB 35B 45B 55B, Nyílt +Gy. Térképek: Hmvh.-Kertváros, Hmvh.-Hódtó és Hmvh.-Hódtó Dél.
08. 30. (szo) Hajdú-Bihar Megyei Nyílt Rt. Bajn. /2 futamos, /-,-/), SI, R: DHS
H: M3 Archeopark – Polgár. Nh.: 08. 25. C: toltelek@freemail.hu, vagy a megyei honlapról (www.hdbtfsz.extra.hu). Nd: 800Ft. „0”-idők: 10.00 ill. 14.00. K: FN: 14 16 18 21 35 45, Nyílt.
08. 31. (v) Borsod megyei Nyílt Rt. bajn. /rR/ SI R: BAZ m.
Kiírás lapzárta után jelenik meg az MTF SZ honlapon
08. 31. (v) Baranya Nyílt Rt. Bajnoksága, BicsérdSprint2 /rR, sp./ SI R: Bicsérdi iskolai sportkör.
Nh.: 08. 19(beérek!). C: hardiatajfas@gmail.com, vagy Hardi András, 7632 Pécs, Maléter Pál u. 30. (Nevezések ill. rajtlista a www.pvsktajfas.hu honlapra kerülnek!). T: 8.30-9.30 között a VK-ban (Bicsérd, ált. iskola, Rózsa F. u. 16/B). „0”-idő: 10.00. Nd: 400Ft. K: FN: 10 12 14 16 18 20 (Tej Kupa), 21 35 40 50 60 70 80 (Biotökmagolaj Kupa). Megj.: 12.05-től 13.15-ig kötetlen edzéslehetőség gyűjtőtérképpel. Közlekedési infó: Pécs-Bicsérd (busszal): 7.15 – 8.02, Bicsérd-Pécs (busszal): 14.08 – 14.40. Vonat Budapest, ill. Szombathely felé: 14.24.
09. 03. (sze) Lázár deák ev. (3SZ) /sp., rR/ SI R: TTE
C: info@tipotke.hu. H: Óbuda, T: a VK-ban (Óbuda, Lajos utca, Tél utca sarkán), „0”-idő: 15.00. Pályabontás 19 órától. Nd: 500Ft (Nyílt: 300Ft). Helyszíni nevezésnél (az üres térképek erejéig) 200Ft pótdíj!!! K: FN: 10C 12C 14B 16B 18B 21 35 45 55, F65, Nyílt.
09. 07. (v) **NYÍLT ORSZÁGOS CSAPATBAJNOKSÁG** /koR./ SI, R: HSP
Nh: 08. 17(beérek!). C: MTF SZ/ENTRY, vagy e: ocsbnevezes@gmail.hu. Nd: 1800Ft/fő. H: Tápiószentmárton (Sőregi erdő). „0”-idő: 10.00. K: FN: 14 16 18 20 21 105 125, F: 145 165 185 205, N: 150. (3 fős csapatok, F21-ben 4 fős). Szállás (szolnoki szállás a ROB rendezőtől kérhető ill. Tápiószentmártonban tornateremben s.f. 800Ft/fő, ill. a Sportcsarnokban 6-20 ágyas ágyneműs hálószobákban 1300Ft/fő/éj áron) kérhető. I: <http://rob2008.mtfisz.hu>.
Lényeges: A csapatok tagjainak adatait, beleértve a futók sorszámát a 6-ai OREB eredményhirdetéséig, de legkésőbb a „0”-idő előtt 2 órával le kell adni!

Versenynaptár (szeptember 8 – szeptember 28)

09. 10. (sze) Kőbányai Rövidtávú Bajnokság (3SZ) /rR/ SI R: KTSz Hsz.
H: Népliget, T: a VK-ban (Építők pálya közelében), „0”-idő: 16.00 (diákok már 14.30-tól indulhatnak). Nd: 500Ft. K: FN: 12 14 18 21, 35 45, F: 55 65, Nyílt.
09. 13-14. (szo-v) **Szentendre Kupa** /szo: oR, kt., v: koR, nt./ SI R: HSE Nh.: 09. 01.(beérek.)

C: MTFSZ/ENTRY. H: Pilis-hegység, Visegrád - Mogyoróhegy, „0”-idők: 12.00 (szo), 10.00 (v). Nd: 3400Ft/2nap (FN-14, N60, F65-: 2200Ft), Csak az 1. napra 1400(1000)Ft, csak a 2. napra 2000(1200)Ft. Nh. után 200Ft pótdíj, helyszínen pótdíj(az üres helyekre) 500Ft. Nyílt (helyszínen is): 1000Ft/nap. K: FN: 12C 14B 16B 18B 20A 21ABBrC 35A 40 45 50 55 60 F:65 70 75 80 +NyK +nem minősítő: FN: 10D, 12D és FN10-12DK +Gy.(ingyenes), I: honlap: www.atlas.hu/szentendrekupe-h/2008, e: sztk.hungary@gmail.com.

09.13. (szo) Waldorf Kupa /rR, kt/ és Iskolai/egyesületi Pontbegyűjtő Csapatverseny /-/ SI R:KOS VK: Nagytisztás a Jegénye-völgyben („Szarvas-hegy”) T: 64-es busszal: Solymár-i Shell-kúttól (Kököröcsin u. megálló) a Sárga turistajelzésen 600m. Vonattal: Solymár v.áll-tól Z-jelzés a Solymári várig (400 m), Dél felé patak mellett (900 m); Autóval: Solymári vár melletti utcáig, a patak melletti úton Dél felé a tisztásig (900 m). Csapat (csak egy kat: családi, vagy KEZDŐ): a tagok közül legfeljebb egy fő III.oszt. vagy Ezüst; legalább egy fő 14 év alatti, és legalább egy lány is legyen a csapatban. (0-idő: 11:00) Egyéni: FN12C,D 14,16C 18B 21B,C Nyílt kezdő (0-idő: 10:30) Nevezés E-mailben: Incze Zsombor <zsombor.incze@gmail.com> Nh.: Csapatok a helyszínen is benevezhetnek, minősítő (egyéni-)kategóriába szept.7-ig. Nd.: iskolának díjmentes; egyesületi csapat 1500 Ft, egyéni 500 Ft.

09. 17. (sze) 16. Lindenberg Kázmilla Szupersprint Games (3SZ) /-/ SI R: BEA Hsz. Nd.: 400 Ft, nyugdíjasoknak és munkanélkülieknek, valamint 14 évig 200Ft. Pályák: szupersprint kb. 4, 2 és 1 km (40, 20 ill. 10 ponttal). T: Szépjuhászné gyermekvasútállomás mellett, „0”-idő. 15.00, rajt folyamatosan, utolsó rajt: 18.00.

09. 20. (szo) Baranya Nyílt Nt. Bajnoksága /rR, nt./ SI R: Baranya m. I: TÁJOLÓ 2008/7.

09. 20. (szo) Tatai Honvéd Kupa /rR, nt./ R: TTT. I: a következő TÁJOLÓ-ban, ill. augusztus végétől a verseny honlapján (<http://ttt-tata.etata.hu/index.htm>).

09. 20-21. (szo-v) **Budapesti Tájfutó Napok** SI, R: TTE Nh.: 09. 14.(beérk.!)
Program: 20-án: 10.00-tól /rR, VK: Hűvösvölgyi Nagyrét/, Budapest Nyílt Középtávú Bajnoksága, Nemzetközi Rendészeti Találkozó és Tájfutó Bajnokság (középtáv), 21-én: 10.30-tól /rR, VK: Népliget, Építők pálya/, Budapest Nyílt Rövidtávú Bajnoksága , Nemzetközi Rendészeti Találkozó és Tájfutó Bajnokság (rövidtáv). C: MTFSZ/ENTRY vagy nevezes@tipotke.hu, vagy Mihácz Zoltán 2030 Érd, György u. 35. Nd: 900Ft/nap (FN10-16: 400Ft), Nh. után: 300Ft pótdíj. Nyílt és ifi C: 400Ft/nap. Helyszíni nevezés csak az üres helyekre (Nyílt és FN10D pótdíjmentes!). K: FN: 10D 12C 14B 16B 18B 20A 21A 35 40 45 50 55 60, F: 65 70 + Ny-K, Ny-T, Ifi-C(csak szombaton, nem minősítő). Vasárnap: FN10D helyett FN10C, és csak egy Nyílt kategória van. A Rendészeti kategóriák: FN 21 35 45 F55. (nevezéskor külön jelezni!). Szállítás: egyénileg intézendő. Megj.: A Ntk. Rendészeti Találkozó keretében szombaton 15 órától a Hárshegyen (VK: Szépjuhászné vasúti megálló, ajánlott megközelítés: Hűvösvölgyből gyermekvasúttal) SOLATHLON VÁLTÓ. Erre nevezés: rtse@rtf.hu címen, I: Kissné Ferencz Éva, t: 392-3557. K: FN: 14 16 18 21 35 45 55, F65, Nd: 1500Ft/fő, FN 14-18, F65: 800Ft/fő (a váltók 2-fősek). Helyszíni nevezés minden kategóriában: 2000Ft/fő. I: http://mtfsz.hu/versenyinfo/4341_i_nrtb_kiiras.pdf.

09. 20-21. (szo-v) **Keleti Tájfutó Napok** /szo: oR, nt., v: oR, nt./ SI, R: NYK. Nh.: 09. 06.(beérk.) C: MTFSZ/ENTRY vagy info@tajfute.hu. Nd: 3300Ft/2nap (FN10-12, 60-: 2000Ft), Nh. után: 3500Ft, ill. 2500Ft, helyszínen: 4000 ill. 3000Ft. Módosítás Nh. után 500Ft, jelentkezéskor 1000Ft, Nyílt: 1000Ft/nap. VK: Magy, ált. iskola. „0”-idők: szo: 11.00, v:

10.00. K: K: FN: 12CD 14BC 16BC 18BC 20A 21ABBrC 35 40 45 50 55 60 65 70 75 + Ny-K, Ny-T. Szállás: kollégiumi szállás 1500Ft/fő/éj, tornatermi szállás s.f. 650Ft/fő/éj. Szállítás a rendezőségtől szükség esetén igényelhető. Megj.: A versenyek szombaton a Kelet Kupáért(férfiak) ill. a Magy Kupáért(nők) zajlanak. Vasárnap a férfiak versenye: Marina György ev., a nők versenye: EKO Kupa. Szombaton térszaparti, vasárnap babgulyás várja folyamatosan a befutókat a VK-ban. I: www.szszbtfsz.hu.

09. 24. (sze) Kisvasút Kupa (3SZ) /-, nt/ R: KOS Hsz., Nd: 500Ft. SI bérlés 100Ft + letét
T: 14.30-tól a VK-ban (Virágvölgy vasútállomás, a Normafától gyalog 600m), „0”-idő: 15.00.
K: FN: 12C 14B 16BC 18B 21BC 40 55, F: 45 65, Nyílt.

09. 27-28. (szo-v) **Kalocsa Kupa** /szo: koR, kt, v: oR, nt./ SI R: KAL Nh.: 09. 12(beérk.)
C: deneszoli@t-online.hu, vagy Dénes Zoltán 6300 Kalocsa, Csalogány u. 8. H: Kaskantyú térsége, „0”-idő: 12.00 (szo), 10.00 (v). Nd: 3600Ft/2nap (FN-14, 60-: 1800Ft), Nh. után 500Ft pótdíj. Nyílt: 1000Ft/nap. K: FN: 10D 12C 14B 16B 18B 21EBCBr 35A 40 45 50 55 60 65 F: 70 75 80 +NyT, NyK. Szállás tornateremben 700Ft/fő, (ajánlott kollégiumról infó: www.iranymagyarorszag.hu/keres/kiskoros/szallasok-p1/). Szállítás igény szerint megoldható Kiskőrös-VK között előzetes egyeztetés alapján. I: Dénes Zoltán, 06-20-5149667, ill. <http://kalocsaise.atw.hu>.

Kérés a rendezőkhöz: A következő lapszámok tervezett megjelenési ideje: 7-es: szept. 5 (lapzártá: aug. 26), 8-as: okt. 3 (lapzártá: szept. 23). Amennyiben lapzártá előtt nincs versenykiírás az MTFSZ-honlapon, előzetes információt kérünk a versenyről (email-cím: argaygyu@t-online.hu).

Tükörcserepek a térképtörténetből

A térképezés veszélyei

Milyen veszélyek fenyegetik a térképészt a terepi munka során? Ezt tekintjük át az elmúlt évszázad eseteiből szemezgetve. A sorozat a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum támogatásával jön létre.

Amíg a kartográfus nem hagyja el az irodáját, kevés veszély leselkedik rá. Amikor beléptek hozzánk új munkatársak, én félig viccesen azt mondtam nekik, hogy csak arra figyeljenek, hogy a ceruzát, ha kell, keresztben tegyék a szájukba, ne hosszában, mert előfordult elég súlyos baleset így.

A terepre utazva meg kell küzdeni a közlekedéssel, de ez nem tartozik szorosan a szakma veszélyeihez, még a térképező repülő balesete sem. Sajnos mindkettő szedett áldozatokat, a Kartográfiai Vállalat kisbusza hajtott tisztázatlan körülmények között a vasúti átjáróba, az MNTI (Magyar Néphadsereg Térképészeti Intézet) fényképező repülője pedig a Balatonba zuhant a hetvenes években.

A tényleges terepi munka veszélyei hasonlóak a tájfutáséhoz: növények, állatok, emberek, időjárás és maga a terep. Az első és az utolsó kevésbé veszélyes, de okoz kisebb-nagyobb kellemetlenségeket (mérgező növények, sziklák stb.), én sem tájfutó, sem térképész lábtörésnél súlyosabb esetéről nem tudok.

Az állatok közül főleg a kutya és a kullancs (és más csípős rovar) veszélyes, tudomásom szerint más fajok nem okoztak komolyabb problémát. Ezekről nem szólok részletesebben,

elég sok írás foglalkozott ezzel és a védekezéssel is. (Monszpart Sarolta története külön könyvet igényelne.) Ide tartozik egy topográfus balesete, akit biciklizés közben kutyák támadtak meg és leesvén a drótszamárról, a hóna alatt lévő fémlemezre kasírozott térkép sebesítette meg elég komolyan. Én magam szerencsés voltam: mindössze egy darázsrajjal kellett megküzdenem a Nép-szigeten, de szerencsére ez is csak néhány napos kiesést okozott a munkámban. Az időjárás megfelelő felszereléssel és elővigyázatossággal hazánkban kezelhető, én nem hallottam villám vagy más jelenség okozta tragédiáról. A hatvanas évek elején Erdélyben, május elején, egy versenyen váratlanul méteres hó esett és a versenyzők közül nem mindenki érte el a lakott helyeket. Emlékükre rendezik minden évben a Gentiana emlékversenyt.

A legnagyobb veszedelem – sajnos – az ember és rajta keresztül a hatóság, amelyet képvisel. Rendőrökkel, mezőőrökkel, vadászokkal, katonákkal, határőrökkel akaszkodtak össze a terepen járók, sőt még börtönőrökkel, erdészekkel is. Szerencsére az esetek többsége „csak” néhány óra kellemetlenséggel járt, de megesett, hogy egy vadász olyan súlyosan lőtt meg tájfutót, hogy az életét csak a gyors segítség mentette meg. A térképkészítők fokozott veszélynek vannak kitéve, hiszen általában egyedül vannak, nem számíthatnak segítségre. Az ötvenes-hatvanas években a tájfutó térképek készítése féllégális és teljesen törvényen kívüli körülmények között folyt. A régebbi térképeket begyűjtötték, az újabbak titkosak voltak, de mégis rendeztek versenyeket, elsősorban a háború előtti részletes térképek fotókópiáin. A tájfutás fejlődése azonban speciális térképeket kívánt, ezért a hatvanas évek közepén megindult a tájfutó térképek készítése. Utólag visszatekintve nagyon kockázatosnak tűnik ez a tevékenység, én különösen a nyomtatott térképek elkészítését tartom hihetetlen teljesítménynek, tudomásom szerint semmilyen szükséges engedéllyel nem rendelkeztek a kiadók és a nyomdászok sem. Szerencsére komolyabb incidensről nem tudunk, talán a túloldalon látható térkép előállítását a kivétel.

A kivágat a Bátor és Szarvaskő közti területet ábrázolja, egyértelműen a háború előtti 1 : 25 000-es katonai térkép (4864/2 szelvény, 1935) alapján készült, némi terepi helyesbítéssel. A térképet 1967-ben Kozák István készítette (helyesbítés és rajzolás) és a rajzot (szalmiákos?) fénymásolóval sokszorosították, majd kézzel színezték az erdőterületeket zöldre. Az alkotó kérdésekre elmesélte, hogy a térkép elkészülte után a KIEG-re (MN Kiegészítő Parancsnokság) rendelték be és megkérdezték, hogyan készült a térkép. Miután ezt elmondta, felszólították, hogy semmisítse meg a példányokat és ne csináljon többet ilyet. Szerencsére az ügy ezzel le is zárult, nem lett további következménye.

Boros Zoltán (Kapitány) hozzátette, hogy azért a KIEG intézkedett, mert KI bátyja katonatiszt volt, és azt hitték, hogy kicsempészte a térképet öccsének. Mikor bebizonyosodott, hogy a régi térképet használták, nem foglalkoztak tovább a dologgal. Neki is volt egy példánya, de azt már régebben elajándékozta egy gyűjtőnek. (Sajnos az MTFSz Térképtára is csak másolattal rendelkezik, ha valakinek van még példánya, szívesen vesszük.)

A területről már 1967-ben megjelent színes tájfutó térkép, kicsit más kivágatban. A Dobó István emlékversenyre készült lapot a Kartográfiai Vállalat készítette (rajzolás és nyomtatás) és az MTS Heves Megyei Tanácsa adta ki. Később (1985 és 1988) Gyöngyvirág-bérc néven készült újrajavított térkép, azóta tudomásom szerint nem jelent meg újra.

Hegedüs Ábel térképész

HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Térképtára

hegedus.abel@hm-him.hu